

LähiTapiola Vellamo Keskinäinen Vakuutusyhtiö

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2022

y-tunnus: 0282283-3

Sisällysluettelo

Hallituksen toimintakertomus 2022.....	1
1 Avaintiedot	1
2 Tilikauden merkittävät tapahtumat	2
3 Vakavaraisuus ja riskiasema.....	4
4 Tilikauden jälkeiset tapahtumat.....	5
5 Tulevaisuuden näkymät	6
6 Hallinto ja vastuullisuus	6
7 Ehdotus voiton käyttämisestä	10
Tilinpäätös 1.1. – 31.12.2022	11
8 Tilinpäätöstaulukot LähiTapiola Vellamo	11
9 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	31
10 Riskienhallinnan liitetiedot	36
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	41
Tilinpäätösmerkintä	42

Hallituksen toimintakertomus 2022

LähiTapiola Vellamo Keskinäinen Vakuutusyhtiön (LähiTapiola Vellamo) kotipaikka on Lahti ja y-tunnus O282283-3. Yhtiön toimialaan kuuluvat vapaaehtoiset vahinkovakuutukset ja liikennevakuutukset.

LähiTapiola Vellamo kuuluu LähiTapiola-ryhmään ja yhdistellään LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiön konsernitilinpäätökseen. Vakuutusyhtyrühmän ylin emoyritys on LähiTapiola Vahinkoyhtiö (y-tunnus O211034-2) ja sen kotipaikkana on Espoo.

1 Avaintiedot

- Vuosi 2022 oli poikkeuksellinen, kun Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan, voimakkaasti kohonnut energian hinnat, kiivaaksi vauhdittunut inflaatio sekä selvästi kohonnut markkinakorot aiheuttivat huomattavaa epävarmuutta rahoitusmarkkinoille ja talouteen, mikä heijastui erityisesti yhtiömme sijoitustoiminnan tulokseen.
- Haasteellisesta taloussympäristöstä huolimatta vakavaraisuutemme vahvistui merkittävästi, liiketulos oli -3,7 miljoonaa euroa (10,0 milj. eur. vuonna 2021). Keskeisin vaikuttaja vakavaraisuutemme vahvistumiseen oli markkinakorkojen nopea nousu.
- LähiTapiola-ryhmän vahva taloudellinen asema luo vakautta yhteiskuntaan ja turvaa omistaja-asiakkaillemme. Se luo myös erinomaisen pohjan omistajatahtomme mukaisesti painottaa asiakaskeskeisyyttä, asiakas-hyödyn kasvattamista sekä pitkäjänteistä ja vastuullista liiketoimintaa kaikkialla Suomessa.
- Vahvat panostuksemme järjestelmä uudistuksiin, digitaalisuuteen sekä automaatioon jatkuivat läpi vuoden.
- Koko Suomen hyvinvointia edistävät vastuullisuuden strategiset tavoitteet ohjaavat ryhmän tekemiä lahjoituksia ja kumppanuustoimintaa. Vuonna 2022 ryhmän yhtiöt kohdistivat lahjoituksia mm. korkeakouluille ja mielenterveyden edistämiseksi sekä ilmastonmuutokseen sopeutumiseen. Ukrainaa tuimme niin kriisialueelle kuin Suomeen kohdistuvien lahjoitusten.

- Vahinkovakuuttamisessa vahvistimme markkinajohtajan asemaamme liikennevakuuttamisessa. Myös maatilavakuuttamisessa olemme markkinajohtaja.
- LähiTapiola Varainhoito -konsernin toiminta alkoi 1.1.2022, kun LähiTapiola Varainhoito Oy (emoyhtiö), Seligson & Co Rahastoyhtiö Oyj, LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy sekä LähiTapiola Vaihtoehtorahastot Oy tytäryhtiöineen muodostivat konsernin. Samaan aikaan LähiTapiola-ryhmä keskitti sijoitusmyynnin ja asiakaspalvelun organisaation LähiTapiola Varainhoitoon.
- Kustannusten nousu nosti yhtiön kustannuksia erityisesti loppuvuodesta 2022. Inflaation vaikutukset heijastuivat sekä yhtiön liike- että korvauskuluihin.
- Vuoden 2022 aikana LähiTapiolan Vellamossa kirjattiin poikkeuksellisen paljon suurvahinkoja ja yhtiön vahinkovakuutusliike oli tappiollinen. Suurvahinkoja oli vuoden aikana 25 kpl ja niiden yhteen laskettu vahinkomeno oli yli 7 miljoonaa euroa.

Vakuutustoiminnan volyymi ja kannattavuus

	2022	2021
Ensivakuutuksen maksutulo, milj. eur.	76,8	75,2
Muutos %	2,2	3,9
Kate ennen tasoitusmäärän muutosta, milj. eur.	-2,8	1,5
Yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua, %	103,3	97,0
Riskisuhde, %	72,5	67,6
Toimintakulusuhde, %	30,8	29,4

Korvaukset ja asiakasedut

	2022	2021
Maksetut korvaukset, milj. eur.	55,3	47,4
Omaetu, milj. eur.	7,1	6,8
S-bonus, milj. eur.	2,7	2,7

Tulos ja vakavaraisuus

	2022	2021
Liiketulos, milj. eur.	-3,7	10,0
Kokonaistulos, milj. eur.	-17,2	17,5
Vakavaraisuussuhde, %	298,9	238,8

Vakavaraisuussuhde = hyväksyttävän oman varallisuuden määrä suhteessa vakavaraisuuspääomavaatimukseen (Solvenssi II). Vakavaraisuuslaskenta ei kuulu lakisääteisen tilintarkastuksen piiriin.

Tunnuslukujen laskentakaavat on kuvattu tilinpäätöksen liitetiedoissa. Tuloslaskelmaerien ja ajanjaksoon liittyvien tunnuslukujen vertailukauden lukuina on käytetty vuodentakaisia vastaavan ajanjakson lukuja. Tase- ja muiden poikkileikkaustyyppisten tunnuslukujen vertailukauden lukuina on käytetty vuoden 2021 lopun lukuja. Tekstissä vertailukauden luvut ovat suluissa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavista eristä on kerrottu tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

2 Tilikauden merkittävät tapahtumat

2.1 Vahinkovakuutustoiminta

Vakuutuskantamme muodostuu henkilö- ja maatala-asiakkaista sekä pienistä ja keskisuurista yrityksistä.

Digitaalinen vuorovaikutus jatkaa vahvaa kasvuaan läpi yhteiskunnan ja koo-rostuu yhä useammin myös asiakaskohtaamisissa. Tavoitteenamme on toimialan paras henkilökohtaisen ja digitaalisen palvelun yhdistelmä. Keskeinen tekijä tavoitteen saavuttamisessa on monikanavainen järjestelmäudistus. Kyseisellä vakuutusjärjestelmien kokonaisuudistuksella tähtäämme selkeisiin ja helppokäyttöisiin vakuutus tuotteisiin ja -palveluihin. Paransimme omistaja-asiakkaidemme verkkopalvelun toimintaa ja yhä suurempi osa korvaushakemuksista on automaattisen päätöksenteon piirissä. Toteutamme myös parannuksia yritysasiakkaiden digitaalisiin palveluihin ja kehitimme yritysten sairauskuluvakuutusta.

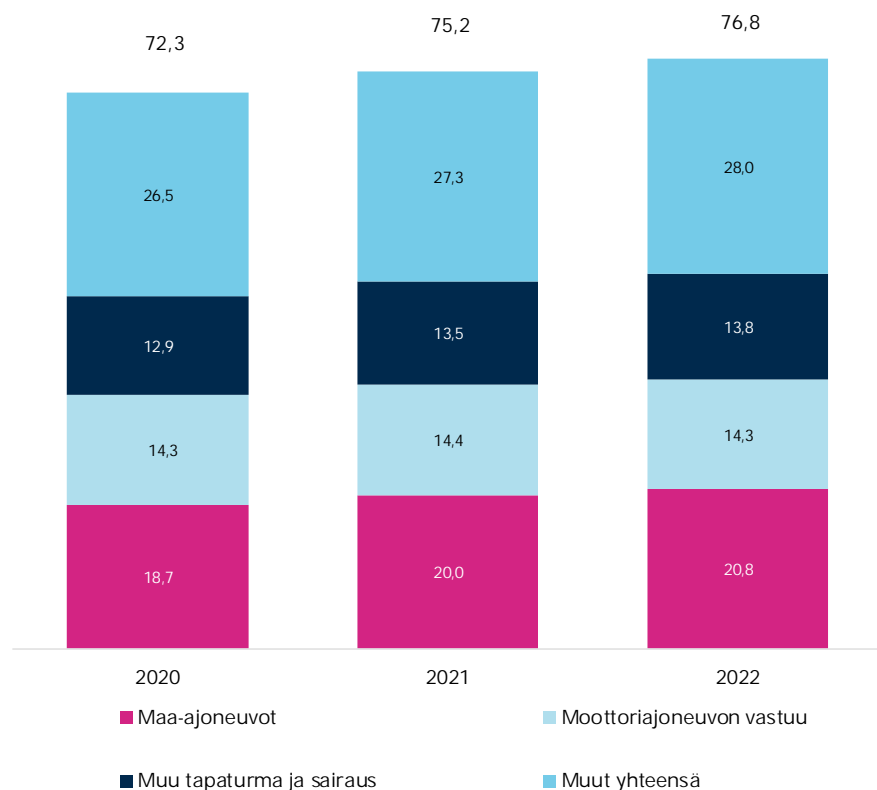
Ensivakuutuksen maksutulomme oli 76,8 miljoonaa euroa (75,2 milj. eur.) ja kasvua edelliseen vuoteen 2,2 %. Laskimme omistaja-asiakkaidemme liikennevakuutusten maksuja 5 %, joka leikkasi maksutulostamme lähes miljoonan. Samaan aikaan asiakaspysyvytemme kehittyi positiivisesti kaikissa asiakas-segmenteissämme.

Vahvistimme vuoden 2022 aikana asemaamme liikennevakuutuksen markkinajohtajana. Toimialueellamme vahinkovakuuttamisen markkinaosuus oli vuoden lopussa noin 34 %. Vakuutussopimusten määrällä mitattuna LähiTapiola-ryhmän markkinaosuus oli vuoden lopussa yli 33 %. LähiTapiola-ryhmä on myös maatilavakuuttamisen markkinajohtaja 66 %:n markkinaosuudella.

Korvauskulut kasvoivat vuonna 2022 ja varsinaisen vakuutustoiminnan kannattavuutta kuvaava riskisuhde on kohonnut merkittävästi. Koronapandemian rajoitustoimet purettiin kevään aikana ja lisääntynyt yhteiskunnallinen

aktiiviteetti kasvatti maksettuja korvauksia. Monissa vakuutuslajeissa on palattu jo pandemiaa edeltäville tasoille. Myös korkea inflaatio kasvatti korvauskuluja loppuvuoden aikana.

LähiTapiola Vellamo Ensivakuutuksen maksutulon kehitys vakuutusluokkaryhmittäin, milj. eur.

Korvauskulumme olivat 59,3 miljoonaa euroa (54,6 milj. eur.) ja riskisuhteemme ilman perustekorkokulua 72,5 prosenttia (67,6 %). Omaisuuden ja toiminnan yli 300 000 euron suurvahinkoja sattui 6 kappaletta (9 kpl). Maksoimme asiakkaille vahinkovakuutuksen korvauksia 55,3 miljoonaa euroa (47,4 milj. eur.). Lisäksi hyvitimme vakuutusmaksuista keskittämisetuina 7,1

miljoonaa euroa (6,8 milj. eur.) ja S-ryhmän bonuksena 2,7 miljoonaa euroa (2,7 milj. eur.).

Vahinkovakuutuksen volyymin kasvu, panostukset liiketoiminnan kehittämiseen sekä yhteiskunnallisen aktiviteetin lisääntyminen ovat vaikuttaneet toimintakulujen kasvuun. Toimintakulumme olivat 22,7 miljoonaa euroa (21,2 milj. eur.) ja vahinkovakuuttamisen tehokkuutta mittaava toimintakulusuhteemme nousi 1,4 prosenttiyksikköä ja oli 30,8 prosenttia (29,4 %).

Haastavassa taloudellisessa ympäristössä vahinkovakuutustoimintamme oli tappiollinen. Vakuutustekninen katteemme ennen tasoitusmäärän muutosta oli -2,8 miljoonaa euroa (1,5 milj. eur.). Yhdistetty kulusuhteemme ilman perustekorkokulua oli 103,3 prosenttia (97,0 %).

Vahinkovakuutuksessa korvauskuluihin sisältyy kertaluontoisia erä liittyen vastuuvelan laskuperusteiden ja laskentatavan muutoksiin. Yhteisvaikutus eristä paransi 3,0 miljoonaa euroa vakuutusteknistä katetta ennen tasoitusmäärän muutosta. Muutoksista ja niiden vaikutuksista on kerrottu tarkemmin tilinpäätöksen laatusperiaatteissa.

2.2 Sijoitustoiminta ja talouden liiketoiminta

Sijoitustoiminnan tarkoitus on tuottaa arvoa omistaja-asiakkaillemme, ja sijoitustoiminnan tuotoilla mahdollistetaan vakavaraisuuden ylläpitäminen sekä kilpailukykyisten palveluiden tuottaminen asiakkaillemme tulevaisuudessakin.

Vuosi 2022 käynnistyi epävarmoissa tunnelmissa. Venäjän hyökkäyssota, inflaation kiihtyminen, energiakriisi ja rahapolitiikan kiristykset heikensivät talouksien ja rahoitusmarkkinoiden tulevaisuudennäkymiä. Rahoitusmarkkinoille osakkeiden ja joukkolainojen toteutuneet tuotot painuivat tarkastelujaksolla negatiiviseksi ja erityisesti korkosijoitusten toteutuneet tuotot jäivät poikkeuksellisen heikoiksi. Valuuttamarkkinoilla dollari vahvistui euroa vastaan, mikä paransi dollarisijoitusten tuottoja euroissa mitattuna.

Maailman johtavat keskuspankit aloittivat ohjauksenkorkojen nostot alkuvuonna ja jatkoivat niitä aina vuoden loppuun saakka. Yksittäiset koronnostot ovat olleet poikkeuksellisen suuria, mikä seurauksena rahataloudelliset olosuhteet ovat kiristyneet merkittävästi. Rahapolitiikan kiristykset vaikuttavat reaali-talouteen 6–18 kuukauden viipeellä, jonka seurauksena johtavien teollisuusmaiden taantuman todennäköisyys on koholla vuonna 2023. Sijoitusmarkkinoiden ja talouspolitiikan tekijöiden näkökulmasta taantuman syvyys, kesto ja laajuus vaikuttavat tuleviin päätöksiin.

Sijoitusmarkkinoiden yleinen heikkous heijastui myös LähiTapiola Vellamon sijoituksiin. Vuonna 2022 sijoitukset tuottivat kokonaisuutena edellisvuotta heikommin, ja sijoitustoiminnan nettotuottomme oli -1,0 miljoonaa euroa (8,2 milj. eur.). Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoon oli -5,5 prosenttia (6,3 %). Sijoituksista yli 40 prosenttia oli osakesijoituksiin luokiteltavia.

Sijoitustoiminta	2022	2021
Sijoitusten nettotuotto käyvin arvoon, %	-5,5	6,3
Korkosijoitukset	-12,8	0,2
Osakesijoitukset	-2,4	12,7
Kiinteistösijoitukset	5,7	5,3
Muut sijoitukset	0,0	0,0
Sijoitusten allokaatio, %		
Korkosijoitukset	36,1	40,0
Osakesijoitukset	44,0	41,9
Kiinteistösijoitukset	19,9	18,1
Muut sijoitukset	0,0	0,0
Sijoitusomaisuus käyvin arvoon, milj. eur.	247,8	265,2

LähiTapiola-ryhmän monipuolisia säästämisen ja sijoittamisen palveluita tarjoavat LähiTapiola Varainhoito –konsernin yhtiöt: LähiTapiola-rahastojen ja sijoitusasiakkaiden varainhoitajana toimiva LähiTapiola Varainhoito Oy, sijoitusrahastotoimintaa harjoittava Seligson & Co Rahastoyhtiö Oyj, vaihtoehtorahastojen hoitaja LähiTapiola Vaihtoehtorahastot Oy tytäryhtiöineen sekä kiinteistösijoituksia hallinnoiva LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy tytäryhtiöineen. LähiTapiola-ryhmän henkivakuutustoimintaa harjoittava LähiTapiola Henkiyhtiö tarjoaa yksityishenkilöille ja yrityksille myönnettävät yksilölliset henkivakuutukset, ryhmähenkivakuutukset, yksilölliset eläkevakuutukset ja kapitalisaatiosopimukset sekä yrityksille myönnettävät ryhmäeläkevakuutukset. Lisäksi LähiTapiola Rahoitus Oy tarjoaa osamaksu- ja rahoitusleasingrahoitusta sekä kaupintapalveluita.

2.3 Luottoluokitus

Luottoluokittaja Standard & Poor's on tehnyt luottoluokitusarvion LähiTapiola-ryhmästä vuodesta 2019 alkaen.

Standard & Poor'sin 21.10.2022 LähiTapiola Vahinkoyhtiölle antamaan A-luokitukseen vakain näkymin vaikuttivat ryhmän vahva vakavaraisuus sekä hyvä tuloskehitys edellisvuosina. Luokitus ja näkymät olivat vastaavat kuin edellisessä luokituksessa lokakuussa 2021. Standard & Poor's näkee LähiTapiolan säilyttävän johtavan aseman kansallisessa vakuutusmarkkinassa.

3 Vakavaraisuus ja riskiasema

3.1 Vakavaraisuuden hallinta

LähiTapiola Vahinkoyhtiö toimii LähiTapiola-ryhmän vakuutus- ja rahoitusryhmän ylimpänä emoyrityksenä, jonka tehtävänä on varmistaa, että ryhmä ja sen yhtiöt täyttävät lakisääteiset vakavaraisuuteen liittyvät vaatimukset. LähiTapiola-ryhmän ja sen vakuutusyhtiöiden vakavaraisuudet lasketaan käyttämällä Solvenssi II -standardikaavaa. Vakavaraisuuslaskenta ei kuulu lakisääteisen tilintarkastuksen piiriin.

Vakavaraisuuden hallinta on osa ryhmän ja sen yhtiöiden riskienhallintaa. Vakavaraisuuden hallinnan lähtökohtana on, että ryhmällä ja yhtiöillä on riittävästi vakavaraisuuspääomaa velvoitteidensa täyttämiseksi ottaen huomioon odotetut ja odottamattomat tappiot. Keskinäisen yhtiömuodon vuoksi vakavaraisuuden hallinnassa korostetaan asiakkaiden taloudellisen turvan jatkuvaa varmistamista koko ryhmän ja sen yhtiöiden hyvällä vakavaraisuudella.

LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja alueyhtiöiden välillä on solmittu yhteisvastuusopimus, jonka tarkoituksena on turvata LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden vakavaraisuus. Sopimus määrittelee toimintaperiaatteet päätöksentekomenettelyineen sellaista poikkeuksellista tilannetta varten, jossa jonkin ryhmään kuuluvan yhtiön vakavaraisuus on vaarantunut tai vaarantumassa. Sopimuksen mukaan LähiTapiola Vahinkoyhtiö ja alueyhtiöt ovat velvollisia tarvittaessa pääomittamaan toista ryhmän yhtiötä edellyttäen, että pääomittavan yhtiön oma vakavaraisuus on riittävällä tasolla sekä pääomitusta tehtäessä, että sen jälkeen. Yhteisvastuusopimuksen velvoittaman pääomituksen määrä on rajoitettu suhteessa pääomittavan yhtiön omaan varallisuuteen.

LähiTapiola-ryhmän vahinkovakuutusyhtiöt lukeutuvat toimialan vakavaraisimpiin yhtiöihin Suomessa. Ryhmän kaikkien yhtiöiden vakavaraisuus on tällä hetkellä vahvalla tasolla, jolloin todennäköisyys sille, että joudutaan turvautumaan yhteisvastuusopimuksen mukaisiin pääomituksiin, on hyvin pieni. Ryhmän vakavaraisuuden hallinnasta kerrotaan tarkemmin vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskeissa kertomuksissa osoitteessa www.lahitapiola.fi.

Vuotta 2022 koskeva LähiTapiola-ryhmän kertomus julkaistaan 8.4.2023 mennessä.

3.2 Vakavaraisuusasema

Vakavaraisuussuhteemme (yhtiön hyväksyttävän oman varallisuuden määrä suhteessa vakavaraisuuspääomavaatimukseen) oli 298,9 prosenttia (238,8 %). Siten yhtiömme vakavaraisuutta voidaan pitää vahvana.

Yhtiömme vakavaraisuussuhde vahvistui tilikauden aikana johtuen pääosin markkinariskin pienentymisestä ja korkotason voimakkaasta noususta, mikä laski vakavaraisuuslaskennan vastuuvelan määrää.

Yhtiömme likviditeettitilanne oli hyvällä tasolla tilikauden aikana. Mahdollisiin likviditeettitarpeisiin on varauduttu riittävällä käteisen määrällä ja varmistaamalla, että sijoitusomaisuudessa on riittävästi likvidejä sijoituksia, jotka ovat nopeasti muutettavissa käteiseksi.

3.3 Riskiasema

Toimintamme merkittävimmät riskit ovat vakuutusriskit, sijoitustoimintaan liittyvät markkinariskit, operatiiviset riskit sekä toimintaympäristön ja strategian riskit.

Vahinkovakuutustoiminnan merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät vakuutus- tuotteiden hinnoitteluun, inflaatioon, kuolleisuudessa tapahtuviin muutoksiin, ammattitauteihin ja jälleenvakuutusuojiiin.

Markkinariski aiheutuu varojen markkina-arvojen vaihtelusta, sisältäen muun muassa korkojen, osakekurssien tai valuuttakurssien muutoksen aiheuttaman vaihtelun.

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä ja ulkoisista tekijöistä. Oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin.

Toimintaympäristön ja strategian riskit sisältävät muun muassa yleiseen toimintaympäristöön, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksiin, kilpailuun ja kilpailijoihin sekä strategian sisältöön ja toteuttamiseen liittyvät riskit. Toimintaympäristön ja strategian riskejä korostavat vakuutuslalla samanlainen talouskehityksen epävarmuus ja toimintaympäristön yhä nopeutuva muutosvauhti: muun muassa digitalisaation tuoma murros, toimialaliikumukset, uudenlaiset toimijat ja yhteenliittymät, väestörakenteen muutos, kansainvälistyminen sekä ilmastonmuutos.

Geopoliittiset riskit nousivat Venäjän Ukrainassa aloittamien sotatoimien myötä toimintaympäristön keskeisemmäksi kysymykseksi. Kokonaistilanne on edelleen hyvin arvaamaton ja sodan laajentuminen mahdollista. Tilanteen johdosta Suomi on päättänyt hakea Pohjois-Atlantin liiton (NATO) jäsenyyttä. Tarkasteluhetkellä liittymisprosessi on edelleen kesken. Talouspakotteet ja vastapakotteet heikentävät kansantalouden näkymiä ja luovat epävarmuutta myös vahinkovakuutustoimintaan. Vakuutusyhtiöiden operatiiviseen toimintaan vaikuttavien kyberhyökkäysten todennäköisyys sekä vakuutusyhtiöissä että niiden vakuuttamien kohteiden osalta on kasvanut. Myös pandemian vaikutukset näkyvät edelleen kansantaloudessa. Sekä Ukrainan sodan, että koronapandemian vaikutusten hallitsemiseksi jatkettiin LähiTapiolassa liiketoiminnan johtoryhmien sekä erityistilanneryhmien toimintaa. Ryhmien tehtävänä oli muodostaa tilannekuva poikkeustilanteiden riskeistä ja vaikutuksista LähiTapiolalle sekä päättää tarvittavista liiketoiminnallisista linjauksista, toiminnallisista ohjeistuksista ja viestinnän sisällöistä.

Toimintaympäristön riskejä lisäävät myös kansainvälisen talouden heikentyneet suhdannenäkymät inflaation kiihtymisen, korkojen nousun ja varallisuusarvojen laskun myötä.

Riskienhallinnasta ja merkittävimmistä riskeistä kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen riskienhallinnan liitetiedoissa ja vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevassa kertomuksessa osoitteessa www.lahitapiola.fi.

4 Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Liiketoiminta on jatkunut tilikauden päättymisen jälkeen olennaisilta osin odotusten mukaisena.

Toimintaympäristössämme on kuitenkin todettavissa merkittäviä riskejä. Yleinen talouden epävarmuus sekä globaalit geopoliittiset riskit ovat selkeästi kasvaneet. Suomen BKT kasvu jäi negatiiviseksi kahdella viimeisellä vuosineljänneksellä 2022. Lännen ja Venäjän vastakkainasettelu on voimistumassa ja sodan eskaloituminen Ukrainan ulkopuolelle on mahdollinen. Onneksi pahimmat skenaarit Euroopan energiakriisistä eivät toteutuneet ja talouden taantuma näyttäisi jäävän lyhytaikaiseksi.

Euroopan ja USA:n keskuspankit ovat edelleen kiristäneet rahapolitiikkaansa ja markkinakorkojen nousu on jatkunut. Inflaatio on alkuvuonna hieman laskenut, mutta on edelleen poikkeuksellisen korkea. Lisäksi vakuutustoimialalla ei ole alkuvuonna saatu sovittua palkkaratkaisua ja epävarmuus henkilöstökulujen tasosta jatkuu.

5 Tulevaisuuden näkymät

5.1 Vahinkovakuutustoiminta

Vahinkovakuutuksen markkinanäkymä on sidoksissa talouden realiteetteihin. Rahapolitiikan kiristämisen myötä kansatalous on vajoamassa taantumaan ja korkea inflaatio syö kuluttajien ostovoimaa. Hidastuva kasvu heikentää myös vakuutusten kysyntää. Vahinkovakuutus toimialana on osoittautunut kriisinkestäväksi ja kansantalouden taantumana jäädessä lyhytaikaiseksi vahinkovakuutuksen näkymät ovat kokonaisuutena vakaat. Korkea työllisyysaste tukee osaltaan positiivisesti vahinkovakuutuksen kehitystä.

Vahinkovakuutuksen asiakaspysyvyyden odotetaan säilyvän hyvällä tasolla. Teknologisen kehityksen vauhdittama verkkoasioinnin merkitys kasvaa edelleen.

LähiTapiolan vahinkovakuutustoiminnan kehityspanostukset kohdistuvat laajaan perusjärjestelmäuudistukseen sekä asiakkaiden asiointi- ja ostomahdollisuuksien parantamiseen. Keskitymme omistaja-asiakkaidemme elämänturvan ja hyödyn kasvattamiseen.

5.2 Sijoitusmarkkinoiden näkymät

Sijoitustoiminnan näkymät vuodelle 2023 ovat epävarmat. Suurin yksittäinen riski liittyy suhdannenäkymään. OECD:n ennakoivat suhdanneosoittimet kertovat mahdollisen suhdannepohjan olevan käsillä ja uusi elpyminen voisi käynnistyä keväällä, jolloin talouden kovat faktat kääntyisivät parempaan suuntaan syksyllä 2023.

Suhdannenäkymään liittyy kuitenkin myös muita merkittäviä riskejä. Venäjän hyökkäyssodan laajeneminen, Euroopan energiakriisin paheneminen ja stagflaation syveneminen kasvattaisivat alasuuntaisia riskejä. Lisäksi inflaation sitkeys, rahapolitiikan liian voimakkaat kiristykset ja Kiinan kiinteistösektorin tilanne aiheuttavat epävarmuutta sijoitusmarkkinoilla.

Näiden lähtökohtien valossa LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden sijoitustoiminnan näkymiin sisältyy edelleen poikkeuksellisen paljon epävarmuutta. Sijoitustuotoilla on huomattava vaikutus vakuutusyhtiön tuloksessa. Hyvän vakavaraisuustason ja vakavaraisuuden hallintaan panostamisen myötä LähiTapiola-ryhmä on hyvin varautunut sijoitusmarkkinoiden eri kehityskulkuihin.

6 Hallinto ja vastuullisuus

6.1 LähiTapiola-ryhmän rakenne

LähiTapiola-ryhmän vakuutusyhtiöt ovat keskinäisiä yhtiöitä, jolloin niiden omistajia ovat vakuutuksenottajat ja takuupääoman omistajat. LähiTapiola Vahinkoyhtiöllä on vakuutusyrittäjäryhmän ylimpänä emoyrityksenä LähiTapiola-ryhmään ulottuva vastuu ryhmän ja sen yhtiöiden luotettavan hallinnon, vakavaraisuuden valvonnan, riskienhallinnan, sisäisen valvonnan sekä näihin liittyvän viranomaisraportoinnin järjestämisestä. LähiTapiola-ryhmän yhtiöt ovat järjestäneet keskinäiset vastuunsa ja työnjakonsa ryhmän sisäisin sopimuksin. LähiTapiola Vahinkoyhtiön tilinpäätös julkaistaan osoitteessa <https://www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/talous/vuosikertomukset-ja-tilinpaatokset>.

6.2 Hallinto ja johtamisjärjestelmä

Noudatamme hallinnossa hyvää hallinnointitapaa, joka perustuu vakuutus- ja rahoitusalaan koskevaan lainsäädäntöön, Finanssivalvonnan antamiin määräyksiin ja ohjeisiin sekä keskinäisiin vakuutusyhtiöihin soveltuvin osin myös listayhtiöiden hallinnointikoodiin. LähiTapiola Vahinkoyhtiö antaa toimintakeromuksesta erillisenä dokumenttina selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen mukaisella tavalla (1.1.2020). Selvitys LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja LähiTapiola Henkiyhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on nähtävillä osoitteesta <https://www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/talous/vuosikertomukset-ja-tilinpaatokset>.

6.2.1 Yhtiökokous

LähiTapiola Vellamon yhtiökokous pidettiin tiistaina 17.5.2022 yhtiön pääkonttorilla Lahdessa. Kokouksessa vahvistettiin tilinpäätös vuodelta 2021, päätettiin yhtiön tuloksen käyttämisestä, myönnettiin vastuuvapaus hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle ja valittiin yhtiön tilintarkastaja. Kokouksessa vahvistettiin lisäksi hallintoneuvoston jäsenten lukumäärä ja palkkiot sekä valittiin uudet hallintoneuvoston jäsenet.

6.2.2 Hallintoneuvosto

Hallintomalliimme vaikuttaa keskeisesti keskinäinen yhtiömuoto, jossa vakuutuksenottajat ovat yhtiömme osakkaita. Koska osakkaiden määrä on näin ollen hyvin laaja, on yhtiöiden hallintoneuvostoilla ja hallituksilla juridisten tehtäviensä ohella merkittävä rooli vakuutusyhtiöiden omistajaohjauksessa sekä yhtiöiden ja niiden osakkaiden välisenä vuorovaikutuskanavana.

Hallintoneuvostossamme on 29 jäsentä 17.5.-31.10.2022 ja sen jälkeen 28 jäsentä, jotka ovat:

- Merja-Leena Alenius (puheenjohtaja), Näkemystehdas MBE hallituksen puheenjohtaja, Hollola
- Jyrki Venemies (varapuheenjohtaja), luokanopettaja, Iitti
- Marja Alastalo, maatalousyrittäjä, tuntiopettaja, Hausjärvi
- Manu Backman, yrittäjä | CEO, Iitti
- Mirka Ertoila, markkinointiasistentti, Lahti
- Sini Forsblom, tiedottaja, Riihimäki
- Timo Hannonen, metsäasiantuntija LKV, Hollola
- Iisa Heinola, yrittäjä/markkinointipäällikkö, Asikkala
- Maarit Helkala, maatilayrittäjä, kouluttaja, Kouvola
- Heikki Horppu, metsätalousyrittäjä, Kouvola
- Esko Jokinen, eläkeläinen, Lahti (17.5.2022 asti)
- Timo Jurkkola, huoltoesimies, Kouvola
- Sari Jussila, agrologi (AMK), projektipäällikkö, Sysmä
- Lasse Järvinen, tuotejohtaja, HHJ, Lahti
- Hannu Kaasinen, yrittäjä, Lahti
- Helena Kirtola, fysioterapeutti, yrittäjä, Kouvola
- Tero Kiviaho, maanviljelijä/metsätalousyrittäjä, Iitti
- Kari Koskimaa, maanviljelijä, Orimattila
- Arto Koskinen, eläkeläinen, Lahti (17.5.2022 asti)
- Jussi Murtomaa, insinööri YAMK, Lahti (17.5.-31.10.2022)
- Katri Mäntylä, asianajaja, Hollola (17.5.2022 asti)
- Erkki Nuutila, maanviljelijä, Iitti (17.5.2022 asti)
- Jouko Pyöriä, maanviljelijä, Kouvola
- Tiina Rantala, oikeustieteiden maisteri, Lahti (17.5.2022 alkaen)

- Anneli Rantamäki, KM, KtaO, PLM, Hyvinkää
- Timo Riukka, agrologi, Asikkala
- Antti Räsänen, maanviljelijä, Padasjoki
- Tiina Seppälä, MMM väitöskirjatutkija, maanviljelijä, Loppi
- Janne Wall, sairaanhoitaja ylempi AMK, ensihoidon palvelukoordinaattori, Kouvola
- Wille Viittanen, yrittäjä, Lahti (17.5.2022 alkaen)
- Arto Viljanen, varatuomari, toimitusjohtaja, Hattula (17.5.2022 alkaen)
- Päivi Väinölä, hevostalousoagrologi AMK, maatalousyrittäjä, Iitti
- Mia Ylä-Outinen, kaupunginvaltuutettu, Kouvola (17.5.2022 alkaen)

Hallintoneuvoston palkat ja sitoumukset löytyvät tuloslaskelman liitteestä "Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset".

6.2.2.1 Hallintoneuvoston nimitystoimikunta

Hallintoneuvoston nimitystoimikunnan tarkoituksena on varmistaa valinteesitysten valmistelun monipuolisuus ja läpinäkyvyys valittaessa jäseniä yhtiön hallintoneuvostoon ja hallitukseen. Nimitystoimikunta valmistelee esitykset koskien hallintoneuvoston henkilövalintoja sekä hallituksen jäsenten valintaa.

Hallintoneuvoston nimitystoimikunnan jäsenet ovat:

- Merja-Leena Alenius (puheenjohtaja)
- Jyrki Venemies (varapuheenjohtaja)
- Tiina Seppälä
- Janne Wall

6.2.3 Hallitus

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Sen tulee myös huolehtia kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Tilikaudella 1.1. - 31.12.2022 hallituksessa toimivat:

- Esa Hasu, ekonomi, Kouvola (puheenjohtaja 13.6.2022 asti)

- Emilia Mäki, toimitusjohtaja, KOKO Lahti Oy (varapuheenjohtaja 13.6.2022 asti ja puheenjohtaja 21.6.2022 alkaen)
- Markku Koskinen, pormestari, Kärkölän kunta (varapuheenjohtaja 21.6.2022 alkaen)
- Mauri Dunder, asianajaja/varatuomari, Hamina
- Heikki Erkamo, toimitusjohtaja, Lahti
- Kimmo Määttänen, toimitusjohtaja, Lahti
- Jukka Naukkarinen, yrittäjä/maanviljelijä, Kouvola
- Essi Vainio, palvelupäällikkö, Kouvola

Hallituksen palkat ja sitoumukset löytyvät tuloslaskelman liitteestä ”Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset”.

6.2.4 Johtoryhmä

LähiTapiola Vellamon johtoryhmä vastaa hallituksen sille antamien tehtävien valmistelusta, päätöksenteosta ja täytäntöönpanosta.

LähiTapiola Vellamon johtoryhmään kuuluvat:

- Ahti Haataja, toimitusjohtaja (puheenjohtaja)
- Tiina Appelgren, aluejohtaja
- Pia Kivelä, aluejohtaja
- Hanna Ruuhinen, aluejohtaja
- Johanna Siirpää, hallintojohtaja, toimitusjohtajan sijainen
- Juha Tirronen, korvausjohtaja
- Ari Tuominen, liiketoimintajohtaja

6.2.5 Toimitusjohtaja

LähiTapiola Vellamon toimitusjohtajana toimii diplomi-insinööri Ahti Haataja.

6.2.6 Tilintarkastaja

Yhtiökokous valitsi LähiTapiola Vellamon tilintarkastajana jatkamaan KPMG Oy Ab, jonka nimeämänä yhtiön päävastuullisena tilintarkastajana toimii Peter Westerback, KHT.

6.2.7 Valvova viranomainen

LähiTapiola Vellamo on julkisen valvonnan alainen vahinkovakuutusyhtiö, jota valvoo Finanssivalvonta. Finanssivalvonta valvoo ja tarkastaa, että vakuutuslaitokset noudattavat lakia ja hyvää vakuutustapaa ja käyttävät toiminnassaan asianmukaisia menettelytapoja. Se seuraa ja arvioi valvottaviensa taloudellista asemaa, johtamis-, valvonta- ja riskienhallintajärjestelmiä, toimintaedellytyksiä sekä toimintaympäristön muutoksia.

6.2.8 Lähipiiri

LähiTapiola Vellamon lähipiiristä kerrotaan tilinpäätöksen liitetiedoissa.

6.3 Henkilöstö ja palkitseminen

LähiTapiola Vellamon henkilöstön lukumäärä oli tilikaudella keskimäärin 106 (102) henkilöä.

Kannustinpalkkiojärjestelmät ovat keskeinen osa palkitsemisjärjestelmäämme ja niiden tarkoituksena on tukea strategisten ja operatiivisten tavoitteiden saavuttamista henkilöstöä kannustamalla ja sitouttamalla. Kannustinpalkkiojärjestelmät koostuvat vuositulospalkkiojärjestelmistä ja ylimmän johdon pitkän aikavälin kannustinpalkkiojärjestelmästä. Palkitsemisjärjestelmää vahvistettaessa pyritään varmistumaan siitä, että se on yhtiön ja LähiTapiola-ryhmän liiketoimintastrategian sekä tavoitteiden ja arvojen mukainen ja että se vastaa yhtiöryhmän pitkän aikavälin etua, ja on sopusoinnussa yhtiöryhmän hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa eikä kannusta liialliseen riskinottoon.

Johdon tulospalkkiot perustuvat yhtiön tuloksiin vaikuttaviin elementteihin ja henkilöstö- ja asiakaskokemukseen. Mittarit ovat pääosin virallisiin tunnuslukuun perustuvia. Tavoitteet johdetaan yhtiöryhmän strategiasta. Johdon pitkän aikavälin kannustinpalkkiointi perustuu yhtiöryhmän asiakaskokemuksen strategiaan tavoitteisiin, joita mitataan useamman vuoden jaksolta.

LähiTapiola Vellamolla on henkilöstörahassto, johon siirretään vuosittain toteutuneiden tavoitteiden mukainen voittopalkkioerä, mikäli tavoitteet täyttyvät. Vuonna 2022 mittarina oli yhtiön yhdistetty kulusuhde, eikä voittopalkkiota muodostunut. Hallitus vahvistaa mittarin ja tavoitetasot vuosittain. Yhtiön koko henkilöstö kuuluu henkilöstörahasston piiriin.

LähiTapiola Vellamon ylimmän johdon eläkeikä määräytyy työeläkelainsäädännön mukaan. Maksettava eläke perustuu työnantajan maksamiin vakuutusmaksuihin ja niille kertyvään korkotuottoon.

Yhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle ja tämän sijaiselle tilikauden 2022 aikana maksetut palkat ja palkkiot esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa. LähiTapiola-ryhmän palkitsemisperiaatteista kerrotaan tarkemmin LähiTapiola-ryhmän palkitsemisraportissa osoitteessa <https://www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/lahitapiola-ryhma/yhtioryhmatietoa/yhtioryhman-hallintomalli/palkitseminen-lahitapiolassa->.

6.4 Vastuullisuus

LähiTapiola-ryhmän vastuullisuustyön kivijalka on asiakasomisteisuus ja aktiivinen roolimme yhteiskunnassa. Vastuullisuuden vahvistaminen on yksi LähiTapiolan ryhmästrategian tavoitteista: haluamme olla vaikuttavasti vastuullinen kaikkialla Suomessa.

LähiTapiolan ryhmätasoiset vastuullisuustavoitteet ohjaavat myös LähiTapiola Vellamon vastuullisuustyötä. Liiketoimintalähtöiset vastuullisuustavoitteemme kytkeytyvät vakuuttamiseen ja sijoittamiseen. Haluamme olla riskien ennaltaehkäisyn vaikuttavin kumppani muuttuvien riskien maailmassa. Luomme uusia vastuullisia palveluja ja vahvistamme asemaamme vastuullisen sijoittamisen edelläkävijänä. Etsimme suomalaisia ratkaisuja ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen. Lisäksi vahvistamme oman vastuullisuustyömme perustaa, jotta voimme varmistaa muiden tavoitteidemme saavuttamisen.

Olemme sitoutuneet ryhmänä YK:n ympäristöohjelman alaisiin kestäväen vakuuttamisen periaatteisiin (Principles for Sustainable Insurance). Periaatteet määrittelevät vakuutusalan roolin Pariisin ilmastopöytäkirjan ja YK:n kestäväen kehityksen tavoitteiden toteuttamisessa. Sijoitustoiminnassa huomioimme kestäväen sijoittamisen periaatteet.

Vuonna 2022 rakensimme uuden vastuullisuuden johtamisen mallin. Keväällä toimintansa aloitti uusi vastuullisuuden ohjausryhmä, joka ohjaa vastuullisuuden kehittämistä, vastuullisuustavoitteiden toimeenpanoa ja varmistaa sääntelyn vaatimusten ennakoinnin. Vastuullisuuden johtamista tukee säännöllisesti kokoontuva hallinnon edustajien vastuullisuusryhmä.

Yhtiön avaintavoitteisiin kuuluu henkilöstökokemuksen kehittäminen ja työhyvinvoinnin ylläpitäminen. Henkilöstöllä on kattavat työterveyspalvelut, joihin sisältyy myös matalan kynnyksen mielen hyvinvoinnin palvelut. Henkilöstöetuihimme sisältyvät ravintoedun lisäksi mm. harrastuksiin ja hyvinvointiin annettava ePassi sekä vapaa-ajan viettoon omakustanteiset loma-asunnot. Vuonna 2023 otetaan käyttöön uudistetut johtamislupaukset, joiden jalkautumista ja toteutumista seurataan säännöllisin mittauksin.

Työhyvinvointia seurataan vuosittain henkilöstökokemustutkimuksella. Eezy Flown toteuttamaan henkilöstökokemustutkimukseen vastaa vuosittain liki 200 000 oman alansa ammattilaista. Vuonna 2022 LähiTapiola Vellamon tulos parani edelleen ja yhtiön PEOPLEPOWER®-indeksituloksella 82,8 ylsimme parhaaseen ja korkeimpaan AAA-luokkaan - näin erinomaiselle tasolle yltää vain noin 6% Eezy Flown tutkimuksiin osallistuvista organisaatioista.

Vuonna 2022 LähiTapiola-ryhmän yhtiöt lahjoittivat korkeakouluille ja oppilaitoksille eri puolilla Suomea yhteensä 620 000 euroa taloudellisen elinvoiman ja osaamisen vahvistamiseksi. Ukrainan sodan alettua yhtiöt tekivät nopeasti päätöksen 300 000 euron lahjoituksesta Suomen Punaisen Ristin hätäapukeräykseen. Loppuvuodesta teimme uuden 130 000 euron arvoisen lääkinnällisten tarvikkeiden lahjoituksen, jonka Keskuskauppamari koordinoi perille yhteistyössä Ukrainan suurlähetystön kanssa.

LähiTapiola Vellamo osallistui LähiTapiola-ryhmän yhteislahjoitukseen Ukrainalle 20 000 eurolla. Lisäksi lahjoitimme 100 000 euroa LUT-yliopistolle yhdessä LähiTapiola Kaakkois-Suomen kanssa.

Pidämme tärkeänä panostamisen nuoriin. Olemme mukana pienenä yhteiskunta Yrittäjäkylä Hämeen toiminnassa. Vuosi 2022 oli ensimmäinen toimintavuosi, jonka aikana 5571 kuudesluokkalaista vietti koulupäivän Niemen Kampukseen avatussa pienoiskaupungissa. Lisäksi halusimme mahdollistaa Päijät-Hämeen peruskoululaisille mahdollisuuden kokea perinteiset Salpausselän kisat paikan päällä ja tarjosimme kisaliput heille maksutta. Muita jo perinteeksi muodostuneita tapahtumia vuoden aikana oli suojatietempauksemme koulujen alkaessa, huomioliivien jaot päiväkotien ja esikouluikäisille sekä sankarikoulutukset, jotka toteutimme yhdessä Suomen Punaisen Ristin Ensiavun kanssa viides- kuudesluokkalaisille niin Kouvolassa, Päijät-Hämeessä kuin Hyvinkäällä ja Riihimäellä. Lisäksi tarjosimme maksuttomia työturvallisuuskorttikoulutuksia yritysasiakkaillemme sekä myös sammutintarkastuksia asiakasetuhintaan.

Kerromme LähiTapiola-ryhmän vastuullisuudesta ja vuoden 2022 toiminnasta erillisessä vastuullisuusraportissa, joka julkaistaan osoitteessa <https://www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/talous/vuosikertomukset-ja-tilinpäätökset>.

7 Ehdotus voiton käyttämisestä

Hallituksen ehdotus

Hallitus ehdottaa LähiTapiola Vellamon yhtiökokoukselle, että vuoden 2022 tilikauden tappio 2 008 816,87 siirretään varmuusrahastoon. Mikäli hallituksen ehdotus voiton käyttämisestä hyväksytään, jakautuu yhtiön oma pääoma sen jälkeen oheisen taulukon mukaisesti.

Oma pääoma ehdotuksen jälkeen:

Oma pääoma, eur.	60 244 933,24
Pohjarahasto	4 081 072,21
Takuupääoma	20 243 838,77
Varmuusrahasto	35 672 022,26
Käyttöraho	248 000,00

Tilinpäätös 1.1. – 31.12.2022

8 Tilinpäätöstaulukot LähiTapiola Vellamo

8.1 Tuloslaskelma, LähiTapiola Vellamo

VAKUUTUSTEKNIINEN LASKELMA	1.1.2022	-	31.12.2022	1.1.2021	-	31.12.2021
Vakuutusmaksutuotot						
Vakuutusmaksutulo	1	76 808 770,99		75 161 411,52		
Jälleenvakuuttajien osuus		<u>-2 303 473,27</u>	<u>74 505 297,72</u>	<u>-2 196 555,18</u>		<u>72 964 856,34</u>
Vakuutusmaksuvastuun muutos						
Kokonaismuutos		<u>-737 568,00</u>	<u>-737 568,00</u>	<u>-809 279,00</u>		<u>-809 279,00</u>
Jälleenvakuuttajien osuus						
Kokonaismuutos		<u>858,00</u>	<u>858,00</u>	<u>-148 512,81</u>		<u>-148 512,81</u>
Vakuutusmaksuvastuun muutos yhteensä			-736 710,00			-957 791,81
Vakuutusmaksutuotot yhteensä			73 768 587,72			72 007 064,53
Korvauskulut						
Maksetut korvaukset		-60 759 262,57		-52 558 075,90		
Jälleenvakuuttajien osuus		<u>3 370 231,98</u>	<u>-57 389 030,59</u>	<u>1 216 364,57</u>		<u>-51 341 711,33</u>
Korvausvastuun muutos						
Kokonaismuutos		<u>-1 116 352,00</u>	<u>-1 116 352,00</u>	<u>-4 029 476,00</u>		<u>-4 029 476,00</u>
Jälleenvakuuttajien osuus						
Kokonaismuutos		<u>-836 024,05</u>	<u>-836 024,05</u>	<u>805 994,99</u>		<u>805 994,99</u>
Korvausvastuun muutos yhteensä			-1 952 376,05			-3 223 481,01
Korvauskulut yhteensä			-59 341 406,64			-54 565 192,34
Liikekulut	3		-17 256 664,53			-15 964 246,92
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta			-2 829 483,45			1 477 625,27
Tasoitusmäärän muutos						
Kokonaismuutos		<u>1 661 488,00</u>	<u>1 661 488,00</u>	<u>1 571 847,00</u>		<u>1 571 847,00</u>
Vakuutustekninen kate	2		-1 167 995,45			3 049 472,27

MUU KUIN VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA	1.1.2022	-	31.12.2022	1.1.2021	-	31.12.2021
Vakuutustekninen kate			-1 167 995,45			3 049 472,27
Sijoitustoiminnan tuotot	4	9 098 842,41		10 826 784,51		
Sijoitustoiminnan kulut	4	-10 138 820,36		-2 586 127,48		
Sijoitusten arvonkorotuksen oikaisu	4	0,00	-1 039 977,95	0,00		8 240 657,03
Muut tuotot	4					
Muut			1 941 395,83			2 028 982,16
Muut kulut	4					
Muut			-1 753 344,01			-1 762 722,86
Voitto varsinaisesta toiminnasta			-2 019 921,58			11 556 388,60
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja			-2 019 921,58			11 556 388,60
Tuloverot						
Tilikauden vero		0,00		-2 250 240,07		
Aikaisempien tilikausien verot		11 104,71		21 272,18		
Laskennallisen veroveljan muutos		0,00	11 104,71	0,00		-2 228 967,89
Tilikauden voitto			<u>-2 008 816,87</u>			<u>9 327 420,71</u>

8.2 Tase, LähiTapiola Vellamo

VASTAAVAA		31.12.2022		31.12.2021
Aineettomat hyödykkeet				
Muut pitkävaikutteiset menot	8	7 349 690,73		7 315 017,29
Sijoitukset				
Kiinteistösijoitukset	6			
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet		1 550 091,58		1 512 491,58
Lainasaamiset omistusyhteisyrittäjiltä		<u>0,00</u>	1 550 091,58	<u>0,00</u>
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyrittäjissä	7			
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä		95 583 031,31		85 379 945,59
Rahoitusmarkkinavälineet ja lainasaamiset omistusyhteisyrittäjiltä		<u>0,00</u>	95 583 031,31	<u>0,00</u>
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	7	126 633 824,64		141 048 392,89
Rahoitusmarkkinavälineet		2 033 271,72		2 387 683,76
Muut sijoitukset		<u>0,00</u>	128 667 096,36	<u>0,00</u>
			225 800 219,25	230 328 513,82
Saamiset	13			
Ensivakuutustoiminnasta				
Vakuutuksenottajilta		15 621 712,77		14 569 844,82
Vakuutusedustajilta		<u>0,00</u>	15 621 712,77	<u>0,00</u>
Jälleenvakuutustoiminnasta			2 203 338,94	1 124 681,14
Muut saamiset			<u>575 692,09</u>	<u>558 622,35</u>
			18 400 743,80	16 253 148,31
Muu omaisuus				
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto	8	539 422,43		596 237,22
Muut aineelliset hyödykkeet		206 239,00		174 396,00
Ennakkomaksut		<u>0,00</u>	745 661,43	<u>0,00</u>
Rahat ja pankkisaamiset			3 898 357,47	3 217 958,72
Muu omaisuus			<u>15 326,63</u>	<u>15 326,63</u>
			4 659 345,53	4 003 918,57
Siirtosaamiset				
Korot ja vuokrat			31 110,29	25 614,58
Muut siirtosaamiset			<u>589 955,21</u>	<u>421 000,46</u>
			621 065,50	446 615,04
Vastaavaa yhteensä		<u>256 831 064,81</u>		<u>258 347 213,03</u>

VASTATTAVAA		31.12.2022	31.12.2021
Oma pääoma	9		
Pohjarahasto		4 081 072,21	4 081 072,21
Takuupääoma		20 243 838,77	20 243 838,77
Muut rahastot		37 928 839,13	29 918 682,73
Tilikauden voitto/tappio		<u>-2 008 816,87</u>	<u>9 327 420,71</u>
		60 244 933,24	63 571 014,42
Vakuutustekninen vastuuelka			
Vakuutusmaksuvastuu		31 224 181,00	30 486 613,00
Jälleenvakuuttajien osuus		<u>-858,00</u>	<u>0,00</u>
Korvausvastuu		111 494 792,00	110 378 440,00
Jälleenvakuuttajien osuus		<u>-2 464 710,95</u>	<u>-3 300 735,00</u>
Tasointusmäärä		48 628 045,00	50 289 533,00
		188 881 449,05	187 853 851,00
Pakolliset varaukset			
Muut pakolliset varaukset	11	<u>203 744,64</u>	<u>69 022,01</u>
		203 744,64	69 022,01
Velat	13		
Ensivakuutustoiminnasta		1 325 191,78	1 287 958,48
Jälleenvakuutustoiminnasta		6 639,93	29 651,74
Muut velat		<u>4 190 657,84</u>	<u>3 406 799,15</u>
		5 522 489,55	4 724 409,37
Siirtovelat	13	<u>1 978 448,33</u>	<u>2 128 916,23</u>
Vastattavaa yhteensä		<u>256 831 064,81</u>	<u>258 347 213,03</u>

8.3 Epäsuora rahoituslaskelma, LähiTapiola Vellamo

Liiketoiminnan rahavirta	31.12.2022	31.12.2021
Voitto varsinaisesta toiminnasta	-2 019 921,58	11 556 388,60
Oikaisut		
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	1 027 598,05	2 609 425,82
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonnkorotukset	8 022 760,47	-2 305 743,14
Realisoitumattomat kurssivoitot/-tappiot		
Pakollisten varausten muutos	134 722,63	-139 383,15
Suunnitelman mukaiset poistot	1 446 438,86	1 361 773,23
Muut oikaisut	-2 204 406,12	-1 046 479,85
<i>Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta</i>	6 407 192,31	12 035 981,51
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-)/vähennys (+)	-2 322 045,95	-435 799,24
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+)/vähennys (-)	647 612,28	-1 093 674,28
<i>Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja</i>	4 732 758,64	10 506 507,99
Maksetut välittömät verot	11 104,71	-2 228 967,89
Liiketoiminnan rahavirta	4 743 863,35	8 277 540,10
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-3 494 465,90	-7 709 416,71
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	2 204 406,12	1 046 479,85
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-1 456 140,51	-2 220 336,91
Investointien rahavirta	-2 746 200,29	-8 883 273,77
Rahoituksen rahavirta		
Maksetut osingot/takuupääoman korot ja muu voitonjako	-1 317 264,31	-401 267,18
Rahoituksen rahavirta	-1 317 264,31	-401 267,18
Rahavarojen muutos	680 398,75	-1 007 000,85
Rahavarat tilikauden alussa	3 217 958,72	4 224 959,57
Rahavarat tilikauden lopussa	3 898 357,47	3 217 958,72

8.4 Tunnusluvut, LähiTapiola Vellamo

	milj. eur				
Yleiset taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut	2022	2021	2020	2019	2018
Liiketulos	-3,7	10,0	6,9	6,7	5,0
Kokonaistulos	-17,2	17,5	7,6	17,1	-0,9
Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle (käyvin arvoin) prosentteina	-5,5	6,3	1,7	7,8	-0,4
Kokonaispääoman tuotto, %	-5,9	6,5	3,2	7,2	0,1
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	106	102	101,4	114,4	114,3
Henkilöstömäärä palkkasummaan suhteutettuna	106	102	101,4	114,4	114,3
Vahinkovakuutuksen taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut					
Vakuutusmaksutulo	76,8	75,2	72,3	69,9	67,2
Vahinkosuhte ilman perustekorkokulua, %	79,9	74,8	71,6	76,3	73,5
Vahinkosuhte, %	80,4	75,8	73,0	77,8	75,1
Liikekulusuhte, %	23,4	22,2	22,6	23,7	24,9
Yhdistetty kulusuhte ilman perustekorkokulua, %	103,3	97,0	94,2	100,0	98,4
Yhdistetty kulusuhte, %	103,8	97,9	95,6	101,6	100,0

8.5 Liitetiedot, LähiTapiola Vellamo Tuloslaskelman liitteet, LähiTapiola Vellamo

1. Vakuutusmaksutulo	2022	2021
Ensivakuutus		
Kotimaasta	76 808 770,99	75 161 411,52
Ensivakuutus yhteensä	76 808 770,99	75 161 411,52
<i>Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta</i>	<u>76 808 770,99</u>	<u>75 161 411,52</u>
1.1 Vakuutusmaksutulosta vähennetyt erät	2022	2021
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista	208 914,40	207 196,94
Jakojärjestelmämaksut	1 712 430,80	2 014 580,80
Vakuutusmaksuvero	16 063 836,59	15 614 943,16
Palosuojelumaksu	214 547,29	209 584,64
Liikenneturvallisuusmaksu	143 506,27	143 966,06
<i>Yhteensä</i>	<u>18 343 235,35</u>	<u>18 190 271,60</u>

2. Vakuutusluokkaryhmittäinen tulos

		Vakuutus- maksutulo ennen jälleen- vakuuttajien osuutta	Vakuutus- maksutuotot ennen jälleen- vakuuttajien osuutta	Korvauskulut ennen jälleen- vakuuttajien osuutta	Liikekulut ennen jälleen- vakuuttajien palkkioita ja voitto-osuuksia	Jälleen- vakuuttajien osuus	Vakuutus- tekninen kate ennen sijoitus- toiminnan nettotuottoa
Muu tapaturma ja sairaus	2022	13 769 878,38	13 640 226,38	-9 604 610,39	-3 129 393,61	-19 956,43	886 265,95
	2021	13 455 467,43	13 284 973,43	-8 211 740,47	-2 918 914,49	-18 627,90	2 135 690,57
	2020	12 870 925,44	12 808 835,44	-8 527 920,19	-2 831 154,17	-18 570,54	1 431 190,54
Moottorijoneuvon vastuu	2022	14 268 395,02	14 250 335,02	-11 913 446,33	-3 469 507,06	-703 678,50	-1 836 296,87
	2021	14 389 974,85	14 441 756,85	-12 209 115,07	-3 236 152,39	109 432,88	-894 077,73
	2020	14 308 829,69	14 274 534,69	-10 302 170,38	-3 350 998,91	178 508,78	799 874,18
Maa-ajoneuvot	2022	20 759 434,83	20 432 571,83	-16 434 833,87	-4 505 625,75	-42 115,03	-550 002,82
	2021	20 014 385,84	19 572 346,84	-14 695 366,32	-4 202 582,93	-252 025,41	422 372,18
	2020	18 682 285,74	18 241 320,74	-14 035 866,46	-4 043 592,00	146 002,12	307 864,40
Alukset, ilma-alukset, raiteilla liikk. kalusto ja kuljetus	2022	955 591,62	852 529,62	-432 369,00	-168 303,47	-894,07	250 963,08
	2021	789 891,99	740 454,99	-350 381,63	-156 983,70	-775,66	232 314,00
	2020	684 203,21	680 679,21	-336 184,79	-161 551,73	-752,27	182 190,42
Palo- ja muu omaisuusvahinko	2022	22 396 310,41	22 322 422,41	-20 410 115,83	-5 233 187,68	1 210 830,65	-2 110 050,45
	2021	22 062 913,63	21 904 961,63	-18 314 279,41	-4 881 210,07	277 578,51	-1 012 949,34
	2020	21 558 692,06	21 324 876,06	-17 032 166,59	-4 633 815,74	-324 586,91	-665 693,18
Vastuu	2022	2 312 417,96	2 275 642,96	-1 464 108,96	-508 417,29	-16 005,15	287 111,56
	2021	2 227 363,75	2 206 898,75	-1 796 932,79	-474 221,63	-14 348,24	-78 603,91
	2020	2 095 743,72	2 080 531,72	-925 489,93	-487 854,19	-13 812,57	653 375,03
Oikeusturva	2022	1 871 488,39	1 831 835,39	-1 196 105,31	-411 993,00	0,00	223 737,08
	2021	1 786 797,93	1 762 124,93	-915 436,37	-384 282,80	0,00	462 405,76
	2020	1 699 114,43	1 687 204,43	-1 027 315,85	-387 084,39	0,00	272 804,19
Muut	2022	475 254,38	465 639,38	-420 024,88	-105 189,63	78 364,15	18 789,02
	2021	434 616,10	438 615,10	-94 299,84	-98 114,82	-35 726,70	210 473,74
	2020	436 605,72	434 781,72	-255 935,25	-99 170,36	-28 088,45	51 587,66
Ensivakuutus yhteensä	2022	76 808 770,99	76 071 202,99	-61 875 614,57	-17 531 617,49	506 545,62	-2 829 483,45
	2021	75 161 411,52	74 352 132,52	-56 587 551,90	-16 352 462,83	65 507,48	1 477 625,27
	2020	72 336 400,01	71 532 764,01	-52 443 049,44	-15 995 221,49	-61 299,84	3 033 193,24
Yhteensä	2022	76 808 770,99	76 071 202,99	-61 875 614,57	-17 531 617,49	506 545,62	-2 829 483,45
	2021	75 161 411,52	74 352 132,52	-56 587 551,90	-16 352 462,83	65 507,48	1 477 625,27
	2020	72 336 400,01	71 532 764,01	-52 443 049,44	-15 995 221,49	-61 299,84	3 033 193,24
Tasoisuuden muutos	2022						1 661 488,00
	2021						1 571 847,00
	2020						0,00
Vakuutustekninen kate	2022						-1 167 995,45
	2021						3 049 472,27
	2020						3 033 193,24

3. Liikekulut sekä henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

3.1 Kokonaisliikekulut toiminnoittain

	2022	2021
Maksetut korvaukset	5 472 067,62	5 194 740,35
Liikekulut	17 256 664,53	15 964 246,92
Sijoitustoiminnan hoitokulut	268 408,41	270 153,07
Muut kulut	1 724 069,69	1 738 198,76
Yhteensä	24 721 210,25	23 167 339,10

3.2 Tuloslaskelman erä liikekulut	2022	2021
Vakuutusten hankintamenot		
Ensivakuutuksen palkkiot	1 872 530,12	1 844 650,71
Muut vakuutusten hankintamenot	7 192 327,28	6 810 357,69
	<u>9 064 857,40</u>	<u>8 655 008,40</u>
Vakuutusten hoitokulut	5 431 260,59	4 879 092,47
Hallintokulut	3 035 499,50	2 818 361,96
Menevän jälleenvakuutuksen palkkiot ja voitto-osuudet	-274 952,96	-388 215,91
<i>Yhteensä</i>	<u><u>17 256 664,53</u></u>	<u><u>15 964 246,92</u></u>

3.3 Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

3.3.1 Henkilöstökulut	2022	2021
Palkat ja palkkiot	5 963 043,88	5 844 544,02
Eläkekulut	1 223 017,19	1 134 034,24
Muut henkilösivukulut	189 104,82	201 865,93
<i>Yhteensä</i>	<u><u>7 375 165,89</u></u>	<u><u>7 180 444,19</u></u>

3.3.2 Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset

Toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja/toimitusjohtajan sijainen		
Palkat ja palkkiot	356 090,87	392 708,34
Eläkesitoumukset	Toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan/toimitusjohtajan sijaisen eläkeikä/eroamisikä määräytyy lain mukaan.	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	
Hallitus ja hallituksen varajäsenet		
Palkat ja palkkiot	127 675,00	93 950,00
Eläkesitoumukset	Hallituksen jäsenten ja varajäsenten eläkeikä/eroamisikä määräytyy lain mukaan.	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	
Hallintoneuvosto ja hallintoneuvoston varajäsenet		
Palkat ja palkkiot	50 500,00	31 200,00
Eläkesitoumukset	Ei eläkesitoumuksia	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	

3.3.3 Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana

Henkilöstö	106	102
------------	-----	-----

3.4 Tilintarkastajan palkkiot eriteltyinä toimeksiantoryhmittäin

	2022	2021
Tilintarkastus	10 889,25	10 031,22
Muut palvelut	0,00	2 616,28
<i>Yhteensä</i>	<u><u>10 889,25</u></u>	<u><u>12 647,50</u></u>

4. Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely sekä muiden tuottojen ja kulujen erittely

4.1 Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely

Sijoitustoiminnan tuotot	2022	2021
Tuotot sijoituksista saman konsernin yrityksiin		
Osinkotuotot	2 772 495,10	3 109 744,23
<i>Yhteensä</i>	2 772 495,10	3 109 744,23
Tuotot sijoituksista omistusyhteisyhtiöihin		
Korkotuotot	0,00	1 810,00
<i>Yhteensä</i>	0,00	1 810,00
Tuotot kiinteistöinvestoinneista muihin yrityksiin		
Muut tuotot	198 537,53	212 553,12
<i>Yhteensä</i>	198 537,53	212 553,12
Tuotot muista sijoituksista		
Osinkotuotot	1 861 211,38	1 249 555,96
Korkotuotot	146 331,18	90 820,30
Muut tuotot	550 095,06	639 418,98
<i>Yhteensä</i>	2 557 637,62	1 979 795,24
<i>Yhteensä</i>	5 528 670,25	5 303 902,59
Arvon alentumisten palautukset	373 038,43	2 561 105,06
Myyntivoitot	3 197 133,73	2 961 776,86
<i>Sijoitustoiminnan tuotot yhteensä</i>	9 098 842,41	10 826 784,51
Sijoitustoiminnan kulut		
Kulut kiinteistöinvestoinneista		
Muut yritykset	-391 162,58	-339 650,10
<i>Yhteensä</i>	-391 162,58	-339 650,10
Kulut muista sijoituksista	-165 635,30	-164 261,07
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut		
Omistusyhteisyhtiöt	0,00	-23 360,41
Muut yritykset	-193 495,97	113 024,99
<i>Yhteensä</i>	-193 495,97	89 664,58
<i>Yhteensä</i>	-750 293,85	-414 246,59
Arvon alentumiset ja poistot		
Arvon alentumiset	-8 395 798,90	-255 361,92
Rakennusten suunnitelmapoistot	0,00	-1 221,96
<i>Yhteensä</i>	-8 395 798,90	-256 583,88
Myyntitappiot	-992 727,61	-1 915 297,01
<i>Sijoitustoiminnan kulut yhteensä</i>	-10 138 820,36	-2 586 127,48
<i>Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonnousuja ja niiden oikaisua</i>	-1 039 977,95	8 240 657,03
<i>Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa</i>	-1 039 977,95	8 240 657,03

4.2 Muiden tuottojen ja kulujen erittely

Muut tuotot	2022	2021
Palvelumyynnin ja liitännäistoiminnan tuotot	1 902 539,68	1 983 448,62
Muut tuotot	38 856,15	45 533,54
<i>Yhteensä</i>	<u>1 941 395,83</u>	<u>2 028 982,16</u>
Muut kulut		
Palvelumyynnin ja liitännäistoiminnan kulut	-1 724 069,69	-1 738 198,76
Muut kulut	-29 274,32	-24 524,10
<i>Yhteensä</i>	<u>-1 753 344,01</u>	<u>-1 762 722,86</u>

Taseen liitteet, LähiTapiola Vellamo

5. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero

Sijoitukset	2022		
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset			
Kiinteistöt	20 200,00	20 200,00	25 524,00
Muut kiinteistöosakkeet	1 529 891,58	1 529 891,58	1 683 853,26
	1 550 091,58	1 550 091,58	1 709 377,26
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä			
Osakkeet ja osuudet	95 583 031,31	95 583 031,31	103 613 441,29
	95 583 031,31	95 583 031,31	103 613 441,29
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	126 633 824,64	126 633 824,64	136 491 012,15
Rahoitusmarkkinavälineet	2 033 271,72	2 033 271,72	2 023 101,51
	128 667 096,36	128 667 096,36	138 514 113,66
	<u>225 800 219,25</u>	<u>225 800 219,25</u>	<u>243 836 932,21</u>

Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:

Korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-) jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenon erotusta	481,39
--	--------

Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)

18 036 712,96

Sijoitukset	2021		
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset			
Kiinteistöt	20 200,00	20 200,00	25 524,00
Muut kiinteistöosakkeet	1 492 291,58	1 492 291,58	1 885 915,00
	1 512 491,58	1 512 491,58	1 911 439,00
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä			
Osakkeet ja osuudet	85 379 945,59	85 379 945,59	91 590 147,19
	85 379 945,59	85 379 945,59	91 590 147,19
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	141 048 392,89	141 048 392,89	166 045 944,69
Rahoitusmarkkinavälineet	2 387 683,76	2 387 683,76	2 381 454,45
	143 436 076,65	143 436 076,65	168 427 399,14
	<u>230 328 513,82</u>	<u>230 328 513,82</u>	<u>261 928 985,33</u>

Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:

Korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-) jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenon erotusta	-1 106,90
--	-----------

Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)

31 600 471,51

6. Kiinteistösijoitukset

Kiinteistösijoitusten muutokset:	Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet
Hankintameno 1.1.	2 257 944,53
Lisäykset	56 800,00
Hankintameno 31.12.	2 314 744,53
Arvonalentumiset 1.1.	-745 452,95
Tilikauden arvonalentumiset	-19 200,00
Arvonalentumiset 31.12.	-764 652,95
Kirjanpitoarvo 31.12.	<u>1 550 091,58</u>
Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet:	
Jäljellä oleva hankintameno	687 988,39
Kirjanpitoarvo	687 988,39
Käypä arvo	762 763,26

7. Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyrittäjissä

Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	2022	2021
Hankintameno 1.1.	86 327 534,69	82 186 543,19
Lisäykset	15 079 058,37	7 018 311,93
Vähennykset	-4 774 351,83	-2 877 320,43
Hankintameno 31.12.	96 632 241,23	86 327 534,69
Arvonalentumiset 1.1.	-947 589,10	-1 071 524,39
Tilikauden arvonalentumiset	-150 807,00	-3 251,50
Arvonalentumisten palautukset	49 186,18	127 186,79
Arvonalentumiset 31.12.	<u>-1 049 209,92</u>	<u>-947 589,10</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.	<u>95 583 031,31</u>	<u>85 379 945,59</u>
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrittäjissä		
Hankintameno 1.1.	0,00	5 758 586,87
Vähennykset	0,00	-5 758 586,87
Arvonalentumiset 1.1.	0,00	-1 943 208,91
Vähennysten ja siirtojen arvonalentumiset	0,00	1 943 208,91
Omistusyhteisyritysten liikkeeseenlaskemat rahoitus- ja lainasaamiset omistusyhteisyrittäjiltä		
Hankintameno 1.1.	0,00	200 000,00
Vähennykset	0,00	-33 333,33
Siirrot erien välillä	0,00	-166 666,67
Yhteensä	<u>95 583 031,31</u>	<u>85 379 945,59</u>

7.1 Sijoitukset LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluvissa yrityksissä

Osakkeet ja osuudet, käyttöomaisuus	Kotipaikka	Osuus osakkeista %	Oma pääoma	Tilikauden voitto/tappio	
LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö	3)	Espoo	2,6	672 801 081,89	55 497 834,39
LähiTapiola Palvelut Oy	3)	Espoo	1,2	10 134 952,70	-1 668 054,89
LähiTapiola Rahoitus Oy	3)	Espoo	2,9	107 077 889,86	13 618 104,45
LähiTapiola Varainhoito Oy-konserni	3)	Espoo	1,3	73 574 560,12	-5 505 027,51
Yhteensä				863 588 484,57	61 942 856,44
Osakkeet ja osuudet, sijoitusomaisuus	Kotipaikka	Osuus osakkeista %	Oma pääoma	Tilikauden voitto/tappio	
LähiTapiola Aluekiinteistöt Ky -konserni	3)	Espoo	5,7	26 200 887,41	84 135,24
LähiTapiola Kiinteistösijoitus I Ky	3)	Espoo	5,7	23 123 930,75	-1 043 015,18
LähiTapiola KR PK2 Ky -konserni	3)	Espoo	6,4	14 739 075,86	559 774,13
LähiTapiola Pääomasijoitus GP Oy	3)	Espoo	3,7	423,21	-60,00
LähiTapiola Pääomasijoitus I Ky	3)	Espoo	3,7	74 445 938,82	17 468 894,53
LähiTapiola Pääomasijoitus II Ky	3)	Espoo	0,6	186 245 843,24	21 534 952,99
LähiTapiola Pääomasijoitus III Ky	3)	Espoo	3,0	93 847 895,35	11 001 250,93
LähiTapiola Pääomasijoitus IV Ky	3)	Espoo	1,6	164 503 965,63	2 815 849,24
LähiTapiola Rahoitusyhtiö I Ky	3)	Espoo	4,8	551 747 792,31	5 764 282,09
LähiTapiola Tontit GP I Oy	3)	Espoo	8,7	134 426,65	6 760,73
LähiTapiola Tontit I Ky	3)	Espoo	8,6	44 935 644,26	3 835 644,18
LähiTapiola Tontit II Ky	3)	Espoo	2,4	20 479 092,06	869 173,28
LähiTapiola Velkasijoitus I Ky	3)	Espoo	0,7	167 595 317,69	6 751 228,69
LähiTapiola Velkasijoitus II Ky	3)	Espoo	1,0	153 676 220,42	2 166 665,38
LähiTapiola Yhteiset Kiinteistöt Ky	3)	Espoo	7,8	177 711 092,79	3 811 055,18
LähiTapiola Yritysrahoitus I Ky	3)	Espoo	5,0	622 194 921,27	17 846 342,89
Yhteensä				2 321 582 467,72	93 472 934,30

1) Tytäryhtiö

2) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluva tytäryhtiö, joka on raportoijalle omistusyhteisyrittäjä.

3) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluva tytäryhtiö, joka on raportoijalle muu sijoitus.

4) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluva tytäryhtiö, jota ei yhdistellä.

7.2 Muut sijoitukset

Arvopaperi	Osuus osakkeista %	Määrä	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kotivaltio
Kotimaiset yhtiöt, noteeraamattomat					
Muut		29,00	27 007,92	30 140,71	
Yhteensä		29,00	27 007,92	30 140,71	

Sijoitusrahastot			
BNP Paribas Global Senior Corporate Loans	3 552 837,86	3 552 837,86	Ranska
Erikoissij.rahasto LähiTapiola AIF Eurooppa	5 870 703,01	6 599 257,25	Suomi
Erikoissij.rahasto LähiTapiola AIF Pitkäkorko	8 991 135,07	8 991 135,07	Suomi
Erikoissij.rahasto LähiTapiola AIF Yrityslaina	8 939 344,78	8 939 344,78	Suomi
Erikoissijoitusrahasto LähiTapiola AIF USA ESG	1 746 019,09	2 790 662,31	Suomi
LähiTapiola Eurooppa Ilmastoindeksi A	3 014 100,45	3 645 845,71	Suomi
LähiTapiola Eurooppa Keskisuuret ESG A	2 784 532,15	3 241 936,74	Suomi
LähiTapiola High Yield A	7 113 166,39	7 113 166,39	Suomi
LähiTapiola Hyvinvointi ESG A	567 478,11	961 648,09	Suomi
LähiTapiola Kehittynyt Aasia ESG A	902 809,62	1 236 785,00	Suomi
LähiTapiola Kehittyvät Korkomarkkinat A	4 604 867,96	4 604 867,96	Suomi
LähiTapiola Kestävä Vaikuttajakorko A	9 826 666,25	9 826 666,25	Suomi
LähiTapiola Kestävä Ympäristö A	481 710,13	886 519,53	Suomi
LähiTapiola Korkomaailma A	2 702 824,83	2 957 344,27	Suomi
LähiTapiola Pitkäkorko ESG A	9 312 022,23	9 312 022,23	Suomi
LähiTapiola Pohjoinen Yrityskorko ESG A	2 604 579,74	3 008 684,53	Suomi
LähiTapiola Reaalikorko ESG A	5 055 960,73	5 055 960,73	Suomi
LähiTapiola Sijoituskiinteistöt A	3 929 544,05	4 601 496,08	Suomi
LähiTapiola Suoja A	2 110 486,05	2 336 045,31	Suomi
LähiTapiola USA Ilmastoindeksi A	1 127 386,76	1 773 386,31	Suomi
LähiTapiola USA Keskisuuret ESG A	859 815,88	1 678 347,11	Suomi
LähiTapiola Yrityskorko ESG A	14 429 671,78	14 429 671,78	Suomi
PIMCO GIS Emerging Markets Bond ESG Fund	3 207 953,58	3 207 953,58	Irlanti
S-Pankki Fenno Osake	1 480 951,42	2 075 583,77	Suomi
S-Pankki Kehittyvät Markkinat ESG Osake	1 113 664,76	1 523 847,43	Suomi
Sijoitusrahasto LähiTapiola Eurooppa HY ESG B	2 016 619,24	2 016 619,24	Suomi
Xtrackers MSCI Emerging Markets UCITS ETF	582 725,00	582 725,00	Luxemburg
Muut	1 255 345,92	1 776 734,61	
Yhteensä	110 184 922,84	118 727 094,92	
Pääomasijoitusrahastot			
DEAS Property Fund Finland I Ky	5 898 148,45	6 321 226,40	Suomi
Luotsi Asuntorahasto Ky	4 348 941,50	4 348 941,50	Suomi
LähiTapiola Asuntosijoitus Suomi Ky	2 872 137,16	3 731 272,21	Suomi
LähiTapiola Keskustakiinteistöt Ky	3 062 952,77	3 062 952,77	Suomi
Muut	239 714,00	269 383,64	
Yhteensä	16 421 893,88	17 733 776,52	
Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet yhteensä	29,00	126 633 824,64	136 491 012,15

8. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset

2022

	Aineettomat oikeudet ja pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Kalusto
Hankintameno 1.1.	11 844 111,34	395 717,14	2 422 966,56
Lisäykset	661 083,48	663 281,00	151 992,70
Vähennykset	-72 820,00	0,00	-29 000,00
Siirrot erien välillä	168 511,14	-168 511,14	0,00
Hankintameno 31.12.	12 600 885,96	890 487,00	2 545 959,26
Kertyneet poistot 1.1.	-4 924 811,19	0,00	-1 826 729,34
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	49 760,33	0,00	0,00
Tilikauden poistot	-1 266 631,37	0,00	-179 807,49
Kertyneet poistot 31.12.	-6 141 682,23	0,00	-2 006 536,83
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 459 203,73	890 487,00	539 422,43

9. Oman pääoman muutokset ja arvonkorotusrahaston erittely

9.1 Oman pääoman muutokset	1.1.2022	Lisäykset	Vähennykset	31.12.2022
Pohjarahasto	4 081 072,21	0,00	0,00	4 081 072,21
Takuupääoma	20 243 838,77	0,00	0,00	20 243 838,77
Varmuusrahasto	29 820 682,73	9 127 420,71	-1 267 264,31	37 680 839,13
Käyttörahassto	98 000,00	200 000,00	-50 000,00	248 000,00
Tilikauden voitto	9 327 420,71	-2 008 816,87	-9 327 420,71	-2 008 816,87
<i>Oman pääoman muutokset yhteensä</i>	<u>63 571 014,42</u>	<u>7 318 603,84</u>	<u>-10 644 685,02</u>	<u>60 244 933,24</u>

9.3 Laskelma voitonjakokelpoisista varoista

31.12.2022

Tilikauden voitto	-2 008 816,87
+ Muu vapaa pääoma	
Varmuusrahasto	37 680 839,13
Käyttörahassto	248 000,00
<i>Voitonjakokelpoiset varat yhteensä</i>	<u>35 920 022,26</u>

10. Korvausvastuu

2022

2021

Korvausvastuun riittävyys

Muu tapaturma ja sairaus	800 892,56	915 475,99
Moottoriajoneuvon vastuu	293 600,01	-1 270 491,01
Maa-ajoneuvot	436 370,61	788 662,02
Alukset, ilma-alukset, raiteilla liikk. kalusto ja kuljetus	64 257,22	65 570,65
Palo- ja muu omaisuusvahinko	-801 416,69	907 081,50
Vastuu	-75 638,76	-26 977,00
Oikeusturva	-272 662,44	-234 464,16
Muut	-267 824,97	131 262,68
	<u>177 577,54</u>	<u>1 276 120,67</u>

11. Muut pakolliset varaukset

2022

2021

Keskeneräisten vahinkojen viivästyskorkovaraus	203 391,00	60 132,00
Työttömyysturvan omavastuuvaraus	353,64	8 890,01
	<u>203 744,64</u>	<u>69 022,01</u>

12. Laskennalliset verovelat

2022

2021

Arvostuseroista laskettu verovelka, jonka toteutumista pidetään todennäköisenä seuraavan vuoden aikana	893 400,00	1 559 800,00
	<u>893 400,00</u>	<u>1 559 800,00</u>

13. Saamiset ja velat

13.1 Saamisten erittely

2022

2021

Saamiset saman konsernin yrityksiltä

Muut saamiset	21 524,06	88 445,84
	<u>21 524,06</u>	<u>88 445,84</u>

13.2 Velkojen erittely	2022	2021
Velat saman konsernin yrityksille		
Ostovelat	561 023,00	452 467,00
Muut velat	237 348,64	203 999,51
	<u>798 371,64</u>	<u>656 466,51</u>
13.3 Siirtovelkojen erittely		
	2022	2021
Velat henkilöstölle	1 458 796,82	1 635 862,92
Muut siirtovelat	519 651,51	493 053,31
	<u>1 978 448,33</u>	<u>2 128 916,23</u>

14. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

14.1 Taseeseen sisältyvät vastuusitoumukset ja vastuut

Vuokravastuut		
Alkaneella tilikaudella maksettava määrä	390 307,08	384 175,20
Seuraavina vuosina maksettava määrä	<u>2 280 934,89</u>	<u>2 450 842,02</u>
	<u>2 671 241,97</u>	<u>2 835 017,22</u>
Arvonlisäverovastuut		
Arvonlisäverotuksen ryhmäkisteröintiin liittyen		
Konserniyritykset	854 477,38	-917 221,06
Yhteistoimintayritykset	<u>1 603 256,12</u>	<u>-1 149 261,87</u>
	<u>2 457 733,50</u>	<u>-2 066 482,93</u>
<i>Positiivinen alv-vastuu = alv-velka</i>		
<i>Negatiivinen alv-vastuu = alv-saaminen</i>		
Kiinteistöinvestointien arvonlisäverolain 120§:n mukainen tarkistusvastuu		
- 10 v. tarkistuskausi		
Muut ryhmän yritykset	<u>78 779 260,49</u>	<u>41 315 064,70</u>
	<u>78 779 260,49</u>	<u>41 315 064,70</u>
Muut vastuusitoumukset		
Sijoitussitoumukset	24 160 578,41	36 013 553,58
Merkintäsitoumukset	<u>0,00</u>	<u>279 612,01</u>
	<u>24 160 578,41</u>	<u>36 293 165,59</u>

LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja alueyhtiöiden välillä on solmittu yhteisvastuusopimus, joka määrittelee periaatteet LähiTapiola Keskinäisen Vakuutusyhtiön johtaman ryhmittymän yhtiöiden vakavaraisuuden varmistamiseksi. Yhteisvastuusopimuksesta on kerrottu tarkemmin toimintakertomuksen Vakavaraisuus ja riskienhallinta -osiossa.

15. Lähipiirilainat ja -liiketoimet

Yhtiön lähipiirireksteri on laadittu VYL:n lähipiirimääritelmän mukaisesti.

Yhtiöllä ei ole lähipiiriliiketoimia, jotka olisi tehty muita kuin tavanomaisia kaupallisia ehtoja noudattaen.

Yhtiö ei ole myöntänyt lainoja lähipiirilleen.

Arvonlisäveron ryhmäkisteröintiin liittyvästä vastuusitoumuksesta on kerrottu liitteellä 14.

Tulosanalyysi ja muut liitetiedot, LähiTapiola Vellamo

TULOSANALYYSI

	2022	2021	Muutos	€1 000 Muutos %
Vakuutusmaksutuotot	73 769	72 007	1 762	2,4 %
Korvauskulut	-59 341	-54 565	-4 776	8,8 %
Liikekulut	-17 257	-15 964	-1 292	8,1 %
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta	-2 829	1 478	-4 307	-291,5 %
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonkorotukset ja niiden oikaisut	-1 040	8 241	-9 281	-112,6 %
Muut tuotot ja kulut	188	266	-78	-29,4 %
Liikevoitto	-3 681	9 985	-13 666	-136,9 %
Tasoitusmäärän muutos	1 661	1 572	90	5,7 %
Voitto ennen tilinpäättösiirtoja ja veroja	-2 020	11 556	-13 576	-117,5 %
Tuloverot ja muut välittömät verot	11	-2 229	2 240	-100,5 %
Kauden voitto	-2 009	9 327	-11 336	-121,5 %
Liikevoitto	-3 681	9 985	-13 666	-136,9 %
Arvostuserojen muutos	-13 564	7 534	-21 098	-280,0 %
Kokonaistulos	-17 245	17 519	-34 764	-198,4 %

Sijoitusjakauma käyvin arvoin

Sijoitusjakauma käyvin arvoin 1.1. - 31.12.2022

	Perusjakauma				Riskijakauma		
	31.12.2022		31.12.2021		31.12.2022		31.12.2021
	milj. eur	%	milj. eur	%	milj. eur	%	%
Korkosijoitukset yhteensä	89,5	36,1	106,1	40,0	89,5	36,1	40,0
Lainasaamiset ¹⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Joukkovelkakirjalainat	85,4	34,5	98,8	37,3	85,4	34,5	37,3
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	4,0	1,6	7,3	2,7	4,0	1,6	2,7
Osakesijoitukset yhteensä	109,1	44,0	111,1	41,9	109,1	44,0	41,9
Noteeratut osakkeet ³⁾	30,6	12,4	44,2	16,7	30,6	12,4	16,7
Pääomasijoitukset ⁴⁾	72,1	29,1	61,4	23,2	72,1	29,1	23,2
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	6,4	2,6	5,5	2,1	6,4	2,6	2,1
Kiinteistösijoitukset yhteensä	49,2	19,9	48,0	18,1	49,2	19,9	18,1
Suorat kiinteistösijoitukset	1,7	0,7	1,9	0,7	1,7	0,7	0,7
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	47,5	19,2	46,1	17,4	47,5	19,2	17,4
Muut sijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hyödykesijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut sijoitukset ⁷⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitukset yhteensä	247,8	100,0	265,2	100,0	247,8	100,0	100,0
Johdannaisten vaikutus ⁹⁾							
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä	247,8	100,0	265,2	100,0	247,8	100,0	100,0

Jvk-salkun modifioitu duraatio

4,8

- 1) Sisältää kertyneet korot
- 2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat
- 3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle
- 4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset
- 5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt
- 6) Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta
- 7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin
- 8) Riskijakauma voidaan esittää vertailukausilta sitä mukaa kun tietoa kertyy (ei taannehtivasti). Mikäli luvut esitetään vertailukausilta ja kaudet eivät ole täysin vertailukelpoisia, tulee tästä antaa tieto.
- 9) Sisältää johdannaisten vaikutuksen riski- ja perusjakauman erotukseen. Johdannaisten vaikutus voi olla +/-.
- 10) Suhteellinen osuus lasketaan käyttäen jakajana 'Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä'-rivin loppusummaa.

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle 1.1. - 31.12.2022

	Netto- tuottojen markkina- arvo ⁸⁾	Sitoutunut pääoma	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle						
			2022		2022	2021	2020	2019	2018
			milj. eur	milj. eur	%	%	%	%	%
Korkosijoitukset yhteensä	-14,3	112,0	-12,8	0,2	2,7	6,1	-2,0		
Lainasaamiset ¹⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Joukkovelkakirjalainat	-14,2	102,8	-13,8	0,3	3,0	6,6	-2,1		
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	-0,2	9,2	-1,9	-0,3	0,1	1,1	-0,4		
Osakesijoitukset yhteensä	-2,6	108,1	-2,4	12,7	1,7	11,6	-0,6		
Noteeratut osakkeet ³⁾	-5,8	38,5	-15,2	24,5	1,0	24,1	-6,0		
Pääomasijoitukset ⁴⁾	2,3	64,2	3,5	6,1	2,3	3,8	5,2		
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	1,0	5,4	17,7	4,5	2,2	4,6	-0,1		
Kiinteistösijoitukset yhteensä	2,7	47,2	5,7	5,3	0,7	2,8	5,2		
Suorat kiinteistösijoitukset	-0,3	2,0	-17,2	-18,7	20,7	-1,9	-7,2		
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	3,1	45,2	6,8	6,6	-0,2	3,1	5,9		
Muut sijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,4	-1,3		
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Hyödykesijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Muut sijoitukset ⁷⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,4	-1,3		
Sijoitukset yhteensä	-14,2	267,3	-5,3	6,3	1,9	7,9	-0,2		
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	-14,6	267,3	-5,5	6,3	1,7	7,8	-0,4		

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

8) Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat

Kassavirralla tarkoitetaan myyntien/tuottojen ja ostojen/kulujen erotusta.

9) Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin / kuukausittain aikapainotetut kassavirrat

9 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteen

LähiTapiola Vellamo Keskinäinen Vakuutusyhtiön (LähiTapiola Vellamo) tilinpäätös on laadittu kirjanpito-, osakeyhtiö- ja vakuutusyhtiölakien mukaisesti. Lisäksi noudatetaan sosiaali- ja terveysministeriön vakuutusyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä annettua asetusta ja kirjanpitoasetuksen säännöksiä siten kuin edellä olevassa asetuksessa säädetään sekä vakuutusyhtiöitä valvovien viranomaisten, sosiaali- ja terveysministeriön ja Finanssivalvonnan, päätöksiä, määräyksiä ja ohjeita.

9.1 Laatimisperiaatteen

9.1.1 Aineettomien hyödykkeiden arvostus ja jaksotus

Muut pitkävaikutteiset menot

Muina pitkävaikutteisina menoina on aktivoitu huoneistojen perusparannusmenot sekä ICT-järjestelmien suunnittelu- ja ohjelmointimenot. Ne esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintameno määräisinä.

9.1.2 Sijoitusten arvostus ja jaksotus

Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet

Rakennukset ja rakennelmat esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintameno määräisinä tai ne on kirjattu sitä alempaan käypään arvoon.

Kiinteistöosakkeet esitetään taseessa hankintameno määräisinä tai ne on kirjattu sitä alempaan käypään arvoon. Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden arvoihin on voitu tehdä arvokorotus, mikäli niiden arvo on tilikauden päättyessä ollut pysyvästi alkuperäistä hankintamenoa olennaisesti suurempi. Sijoitusomaisuudeksi katsottavan kiinteistön tai kiinteistöosakkeen arvokorotuksen vastaerä on tuloutettu tuloslaskelmassa vuodesta 1978 lähtien, ja sitä aikaisemmin tehdyt arvokorotukset on kirjattu sidottuun omaan pääomaan arvokorotusrahastoon. Käyttöomaisuudeksi katsottavan sijoituksen vastaerä on kirjattu sidottuun omaan pääomaan arvokorotusrahastoon.

Sijoituksista aikaisemmin tehdyt arvonalennukset palautetaan käyvän arvon noustessa (tulostaikutteisesti) enintään alkuperäiseen hankintameno saakka.

Osakkeet ja osuudet

Osakkeet ja osuudet esitetään taseessa hankintameno tai sitä alemman käyvän arvon määräisinä. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen. Aikaisemmin tehdyt arvonalennukset palautetaan osakkeiden ja osuuksien arvoon siltä osin kuin käypä arvo ylittää kirjanpitoarvon.

Lainaksi annetut arvopaperit sisältyvät taseeseen. Tiedot lainaksi luovutetuista arvopapereista esitetään taseen liitetiedoissa.

Rahoitusmarkkinavälineet

Rahoitusmarkkinavälineitä ovat joukkovelkakirjalainat ja muut rahamarkkinainstrumentit. Rahoitusmarkkinavälineet esitetään taseessa hankintameno määräisinä. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen. Rahoitusmarkkinavälineiden nimellisarvon ja hankintahinnan erotus on jaksotettu korkotuotoiksi tai niiden vähennyksiksi rahoitusmarkkinavälineen juoksuaikana. Vastaerä on kirjattu rahoitusmarkkinavälineen hankintameno lisäykseksi tai vähennykseksi. Korkotason vaihtelusta aiheutuvia ja muita tilapäisiä arvomuutoksia ei ole kirjattu. Muista syistä aiheutuneet arvonalennukset on kirjattu.

Samoin on kirjattu arvonalennuksen palautukset, mikäli rahoitusmarkkinavälineen käypä arvo on myöhemmin noussut yli alennetun hankintameno, enintään alkuperäiseen hankintameno saakka.

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustalletusaamiset

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustalletusaamiset esitetään taseessa nimellisarvon tai tätä pysyvästi alemman todennäköisen arvon määräisinä. Korkotason vaihtelusta aiheutuvia ja muita tilapäisiä arvomuutoksia ei ole kirjattu. Muista syistä aiheutuneet arvonalennukset on kirjattu.

Samoin on kirjattu arvonalennuksen palautukset, mikäli käypä arvo on myöhemmin noussut yli alennetun hankintameno, enintään alkuperäiseen hankintameno saakka.

9.1.3 Sijoitusten käypien arvojen määrittäminen

Kiinteistösijoitukset

Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden arvoina käytetään markkinaperusteisia käypiä arvoja. Kiinteistösijoitusten arvioinnissa sovelletaan IVS:n (International Valuation Standards) sekä hyvän kiinteistöarvointitavan (ns. AKA-kriteerit) mukaisia arviointiperiaatteita ja niiden arviointimenetelmille asettamia vaatimuksia.

Asuntokohteet arvioidaan pääosin vertailukauppoihin perustuvalla kauppavormen menetelmällä. Toimitilakohteiden pääasiallisena arviointimenetelmänä käytetään tuottoarvoon perustuvaa kassavirtamenetelmää. Erikoiskohteet arvioidaan kohteeseen parhaiten soveltuvalla markkinaperusteisella arviointimenetelmällä. Valtion asuntolainoin lainoitettujen kiinteistösijoitusten käypänä arvona pidetään aravavuokra-asuntojen ja aravavuokratulojen käytöstä, luovutuksesta ja omaksi lunastamisesta annetun lain (1190/1993) 10 §:n mukaista luovutuskorvausta.

Arvonmäärityksen tekee Finanssivalvonnan edellyttämällä tavalla joko ulkopuolinen auktorisoitu kiinteistöarvioitsija tai LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy:n asiantuntijat ulkopuolisen auktorisoidun kiinteistöarvioitsijan ohjeistamana ja auditoimana.

Osakkeet, osuudet ja rahoitusmarkkinavälineet

Noteerattujen arvopapereiden sekä sellaisten arvopapereiden, jolle on olemassa markkinat, käypänä arvona on käytetty vuoden viimeisintä kaupantekokurssia tai sen puuttuessa ostokurssia. Muiden sijoitusten osalta on käypänä arvona käytetty todennäköistä luovutushintaa, kirjanpitoarvoa tai substanssiin pohjautuvaa arvoa. Pääomasijoitusrahastojen käypänä arvona on käytetty hankintamenoa tai hallinnointiyhtiön ilmoittamaa arviota rahaston käyvästä arvosta.

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustalletesaamiset

Lainasaamisten, talletusten ja jälleenvakuutustalletesaamisten käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa ottaen huomioon luottotappiovaaran edellyttämä nimellisarvon alentaminen todennäköiseen arvoon.

9.1.4 Saamisten arvostus

Vakuutusmaksusaamiset

Vakuutusmaksusaamiset esitetään taseessa enintään todennäköisen arvon määräisenä. Vakuutusmaksusaamisten nimellisarvosta on vähennetty kokemusperäinen raukeaminen, jolloin saadaan niiden todennäköinen arvo. Saaminen, josta ei todennäköisesti saada maksusuoritusta, kirjataan luottotappioksi.

Ulkomaanrahämääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahaksi Euroopan Keskuspankin tilinpäätöspäivänä julkaisemaan kurssiin. Muiden sijoitusten osalta on käytetty hankinta-ajankohdan kurssia tai sitä alempaa tilinpäätöspäivän kurssia.

Valuuttakurssierot on kohdistettu kyseisten tulojen ja menojen oikaisueriksi. Rahojen ja pankkisaamisten sekä talletusten valuuttakurssierot samoin kuin erät, joita ei ole voitu kohdistaa suoraan tulon tai menon oikaisuksi, on kirjattu sijoitustoiminnan valuuttakurssivoitoksi tai -tappioksi.

9.1.5 Poistot ja poistoero

Rakennusten ja niiden ainesosien, kaluston, aineettomien oikeuksien ja pitkävaikutteisten menojen hankintameno on aktivoitu ja se kirjataan vaikutusaikeeseen suunnitelman mukaan poistoina kuluksi.

Arvioidut poistoajat ovat hyödykeryhmäkohtaisesti keskimäärin seuraavat:

Aineettomat hyödykkeet

- Huoneistojen peruskorjaukset 3-10 v
- ICT-järjestelmien suunnittelukustannukset 5-10 v

Kiinteistöt

- Asuin-, toimisto- ja hotellirakennukset 40-50 v
- Tavaratalo-, myymälä- ja rakennukset 30-40 v
- Teollisuus-, varasto ym. rakennukset 20-30 v
- Rakennusten ainesosat, menojäännöspoisto 25 %

Kalusto

- Konttorikoneet, -kalusto yms., menojäännöspoisto 25 %

Rakennusten olennaisten perusparannusten vaikutus pitoaikaan arvioidaan erikseen. Tuloutettujen arvonkorotusten osalta on tehty poistot kyseisen erän pitoajan mukaan.

Kirjanpidossa tehtyjen kokonaispoistojen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt erotus merkitään taseen vastattaviin erään "Tilinpäätössiirtojen kertymä, poistoero" ja tilikauden aikainen poistoeron lisäys tai vähennys esitetään tuloslaskelmassa erikseen.

9.1.6 Muut erät

Muut velat

Muut velat kuin vakuutustekninen vastuovelka merkitään taseeseen nimellis-arvoon.

Välittömät verot

Tuloslaskelmassa välittömät verot on esitetty suoriteperusteisesti.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset

Verotettavan tulon ja kirjanpidon tuloksen välisiin jaksotuseroihin ja muihin väliaikaisiin eroihin liittyvät laskennalliset verovelat ja -saamiset esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa. Liitetiedoissa esitetään arvostuseroista laskettu laskennallinen verovelka, jonka toteutumista pidetään todennäköisenä seuraavan vuoden aikana.

Verotusperusteiset varaukset

Kirjanpito- ja verolainsäädännön perusteella on tehty tulosvaikutteisia varauksia.

Pakolliset varaukset

Tuotoista on vähennetty pakollisina eläkevarauksina veloitteista vastaisuudessa aiheutuvat eläkemenot ja mahdolliset työttömyyseläkemenot, jotka kohdistuvat päättyneeseen tai aikaisempaan tilikauteen. Muina varauksina tuotoista on vähennetty keskeneräisten vahinkojen viivästyskorkovaraukset.

9.1.7 Selostus eläketurvasta ja eläkemenojen jaksottamisesta

Henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty TyEL-vakuutuksella.

Mahdollinen lisäeläketurva, jossa etuina ovat vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläke sekä kuolemantapauskorvaus omaisille, on järjestetty vakuutuksella. Lisäeläke kartuttaa eläkettä vuosittain pääsääntöisesti 0,2 prosenttia TyEL:n mukaisen eläkkeen perusteena olevasta vuosiansiosta.

LähiTapiola Vellamon toimitusjohtajan eläkeikä on kulloinkin voimassa olevan työeläkelainsäädännön mukainen. Muiden johtajien eläkeikä/eroamisikä on kulloinkin voimassa olevan työeläkelainsäädännön mukainen tai sitä alempi, mikäli toimisuhte on sovittu päättyväksi ennen lain mukaista eläkeikää.

Eläkevakuutusmaksut on kirjattu kuluksi suoriteperusteisesti.

9.1.8 Vakuutustekninen vastuovelka

Vakuutusmaksuvastuu

Vakuutusmaksuvastuu sisältää tilivuonna ja aikaisempina vuosina kertyneestä vakuutusmaksutulosta sen osan, jota vastaava riski kohdistuu tilivuoden jälkeiseen aikaan. Samanlainen jaksotus tehdään myös tulevan jälleenvakuutuksen palkkioihin. Vakuutusmaksuvastuun määrä lasketaan pro rata parte temporis -periaatteen mukaisesti. Vakuutusmaksuvastuusta ei ole vähennetty vakuutusten aktivoituja hankintamenoja eikä vakuutusmaksuvastuuseen sisälly siirtovastuun täydennyseriä.

Korvausvastuu

Korvausvastuu sisältää tilivuoden jälkeen yhtiön suoritettavaksi tulevat korvausmäärät, jotka aiheutuvat tilivuonna tai aikaisemmin sattuneista vahingoista ja muista vakuutustapahtumista. Korvausvastuuseen sisältyy tasoitusmäärä. Tasoitusmäärä on runsasvahinkoisten vuosien varalle laskettu puskuri, jolla pyritään varmistamaan vastuuvelan riittävyys myös silloin, kun vastuuvelkaan oleellisesti vaikuttavat tekijät heilahtelevat epäsuotuisasti.

Vakuutusvalvontaviranomainen vahvistaa tasoitusmäärälle laskentasäännöt yhtiökohtaisesti.

Eläkemuotoisten vastuiden korvausvastuun laskennassa, mukaan lukien tuntemattomat vahingot sovelletaan 0,7 (vuoden 2021 tilinpäätöksessä 0,5) prosentin laskuperustekorkoa.

Eläkemuotoisten vastuiden korvausvastuun laskennassa käytetään vahinkovakuutuksen referenssikuolevuusmallia K2021, joka on laadittu Tapaturmavakuutuskeskuksen ja Vakuutuskeskuksen yhteistyönä.

9.2 Laatumisperiaatteissa tapahtuneet muutokset, jotka vaikuttavat tilikauden ja edellisen tilikauden tuloksen vertailukelpoisuuteen

Vastuavelan laskennan muutokset

Laskuperustekorkoa nostettiin vuonna 2022 0,5 prosentista 0,7 prosenttiin ja sen vaikutus näkyi kertaluonteisena korvausvastuun pienentymisenä. Vuoden 2022 tilinpäätöksessä laskuperustekorona muutos pienensi yhtiön korvausvastuun määrää yhteensä 3,0 miljoonalla eurolla. Laskuperustekorona nostamisen taustalla on vastuavelan katteen turvaavasti arvioitu pidemmän aikavälin sijoitustuotto sekä hyvin reitattujen pitkien valtiolainojen markkinatuotto. Lisäksi liikennevakuutuskeskuksen laskuperusteisiin tehtiin muutos, joka kasvatti vähäisesti yhtiön korvausvastuuta kertaluonteisesti. Myös tasoitusmäärän laskuperusteita muutettiin yhtiölle vuonna 2022.

Laskuperustekorkoa muutettiin myös vuonna 2021 1,0 prosentista 0,5 prosenttiin, ja sen vaikutus näkyi yhtiössä kertaluonteisena korvausvastuun lisääntymisenä yhteensä 7,3 miljoonalla eurolla. Eläkepääomien määrittämisessä otettiin käyttöön uusi kuolevuusmalli K2021, jonka vaikutus näkyi kertaluonteisena korvausvastuun pienentymisenä. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä kuolevuusmallin muutos pienensi korvausvastuun määrää yhtiössä 2,9 miljoonalla eurolla.

9.3 Tunnuslukujen laskentakaavat ja laskentaperiaatteet

9.3.1 Yleiset taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Vahinkovakuutuksen liikevaihto

= Vakuutusmaksutuotot ennen jälleenvakuuttajien osuutta
+ Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa
+ Muut tuotot

Tulosanalyysi

Vahinkovakuutustoiminta
Vakuutusmaksutuotot
Korvauskulut
Liikekulut
Muut vakuutustekniset tuotot ja kulut

Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta

Vahinkovakuutusten sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonkorotukset, niiden oikaisut ja arvon muutokset

Muut tuotot ja kulut

Liikevoitto tai- tappio

Tasoitusmäärän muutos

Voitto tai tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja

Tilinpäätössiirrot

Tuloverot ja muut välittömät verot

Tilikauden voitto tai tappio

Kokonaistulos

= Liikevoitto tai -tappio

+ Taseen ulkopuolisten arvostuserojen, käyvän arvon rahaston ja arvonkorotusrahaston muutos

Hallituksen toimintakertomuksessa liikevoitosta (-tappiosta) käytetään termiä **liiketulos** ja tilikauden voitosta (tappiosta) termiä **tilikauden tulos**.

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle (käyvin arvoin)

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin suhteessa sitoutuneeseen pääomaan lasketaan sijoituslajeittain ja sijoitusten yhteismäärälle ottaen huomioon kauden aikana tapahtuneet kassavirrat.

Kauden tuotto lasketaan ns. mukautettua Dietz:in kaavaa (aika- ja rahapainotettua kaavaa) käyttäen niin, että sitoutunut pääoma lasketaan lisäämällä kauden alun markkina-arvoon kauden aikaiset kassavirrat painotettuina sillä suhteellisella osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä tai tapahtumakuukauden puolivälistä kauden loppuun.

Sijoitustoiminnan nettotuottoerittely

= Sijoitustoiminnan suorat nettotuotot kirjanpidossa

+ Arvonmuutokset kirjanpidossa

+ Arvostuserojen muutos

Sijoitusjakauma käyvin arvoin

Sijoitussidonnaisen vakuutuksen sijoitukset eivät ole mukana sijoitusjakauksessa. Korkorahastoista pitkän koron rahastot sisältyvät joukkovelkakirjalainoihin ja lyhyen koron rahastot rahamarkkinasijoituksiin.

Sijoitukset sijoitusrahastoihin ja niihin rinnastettaviin muihin yhteissijoitusyhtiöihin, jotka sijoittavat kiinteistöihin ja kiinteistöyhteisöihin luetaan kiinteöstösijoituksiin.

Johdannaisten siirtyvissä erissä olevat laskennalliset arvostuserot ja ennakkomaksuissa olevat preemiot kohdistetaan alla olevalle omaisuuserälle.

Raportin kohtaan Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset otetaan mukaan tase-erä Rahat ja pankkisaamiset, kauppahintasaamiset ja -velat sekä johdannaisten vakuudet.

Kokonaispääoman tuotto ilman sijoitussidonnaista vakuutusta prosentteina (käyvin arvoin)

$$\begin{aligned} & \text{Liikevoitto tai -tappio} \\ & + \text{Korkokulut ja muut rahoituskulut} \\ & + \text{Perustekorkokulu} \\ & + \text{Arvonkorotusrahastoon/käyvän arvon} \\ & \quad \text{rahastoon kirjattu arvonkorotus/peruutus} \\ & + \text{Sijoitusten arvostuserojen muutos} \\ = & \frac{\quad}{\text{Taseen loppusumma} + \text{Sijoitusten arvostuserot}} \times 100 \end{aligned}$$

Tunnusluvun jakaja lasketaan tilikauden ja edellisen tilikauden taseen mukaisen arvojen keskiarvona.

Perustekorkokululla tarkoitetaan diskontatun korvausvastuun purkautumisen vaikutusta yhtiön korvauskuluun sen diskontatessa pääomamuotoiset eläkkeet ja/tai mahdolliset muut korvausvastuuerät. Se lasketaan kertomalla vuoden alun diskontattu korvausvastuu edellisen vuoden lopussa käytetyllä perustekorolla.

Tunnusluvussa muihin rahoituskuluihin sisällytetään muut vieraasta pääomasta aiheutuneet erät kuin korkokulut, esimerkiksi tuloslaskelman eriin kirjatut korollisen vieraan pääoman kurssivoitot ja -tappiot.

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana

Tunnusluku lasketaan keskiarvona kalenterikuukausien lopussa lasketuista henkilökunnan lukumääristä. Lukumäärässä otetaan huomioon palveluksessa olleiden henkilöiden mahdollinen osa-aikaisuus. Henkilökuntaan kuuluvaksi lasketaan ne henkilöt, joille maksetaan tilikauden aikana palkkaa.

9.3.2 Vahinkovakuutuksen taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Vakuutusmaksutulo

= Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta

Vahinkosuhte

Vahinkosuhte prosentteina

$$= \frac{\text{Korvauskulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

Vahinkosuhte (ilman perustekorkokulua) prosentteina

$$= \frac{\text{Korvauskulut (ilman perustekorkokulua)}}{\text{Vakuutusmaksutuotot (ilman perustekorkokulua)}} \times 100$$

Tunnusluku lasketaan jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen.

Liikekulusuhde

$$= \frac{\text{Liikekulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

Yhdistetty kulusuhde

Yhdistetty kulusuhde prosentteina

= Vahinkosuhte + Liikekulusuhde

Yhdistetty kulusuhde (ilman perustekorkokulua)

= Vahinkosuhte (ilman perustekorkokulua) + Liikekulusuhde

Riskisuhde (hallituksen toimintakertomus)

Riskisuhde prosentteina

$$= \frac{\text{Korvauskulut (ilman korvaustoiminnan hoitokuluja)}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

Riskisuhde (ilman perustekorkokulua) prosentteina

$$= \frac{\text{Korvauskulut (ilman korvaustoiminnan hoitokuluja, ilman perustekorkokulua)}}{\text{Vakuutusmaksutuotot (ilman perustekorkokulua)}} \times 100$$

Toimintakulusuhde prosentteina (hallituksen toimintakertomus)

$$= \frac{\text{Liikekulut} + \text{Korvaustoiminnan hoitokulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

10 Riskienhallinnan liitetiedot

10.1 Yleistä riskienhallinnan järjestämisestä

Riskienhallinta on aktiivista ja ennakoivaa toimintaa, joka tunnistaa, arvioi, rajoittaa, hyödyntää ja valvoo liiketoiminnan uhkia sekä uusia mahdollisuuksia, jotka johtuvat muuttuvista ulkoisista ja sisäisistä olosuhteista tai LähiTapiolan omasta strategisesta tahtotilasta. Tavoitteena on edistää asiakkaiden taloudellisen turvan jatkuvuutta ja tukea liiketoiminnan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Vastuullisen yritystoiminnan periaatteiden mukaisesti ryhmässä huolehditaan ja tiedotetaan luotettavasti riskeistä sekä niiden hallinnasta asiakkaille ja muille sidosryhmille.

LähiTapiolan riskienhallintaa ohjaa LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden hallitusten hyväksymä riskienhallintapolitiikka, jossa on kuvattu yleiset periaatteet, joita sovelletaan pysyväisohjeina riskienhallinnan järjestämisessä. Poliitikassa määritellään riskienhallinnan käsitteet, pääalueet, prosessit sekä toteuttamisen ja valvonnan vastuut. Riskienhallintapolitiikka päivitetään vuosittain tai aina kun liiketoiminnan olosuhteissa tapahtuu merkittäviä muutoksia.

Riskienhallinnan pääalueet ja riskiluokat ovat:

Taloudelliset riskit

- Vakavaraisuuden hallinnan riski
- Markkinariskit
- Luottoriskit
- Likviditeettiriskit
- Keskittymäriskit
- Vakuutusriskit

Operatiiviset riskit

- Toiminnan suunnittelun riskit
- Prosessiriskit
- Järjestelmäriskit
- Henkilöstöriskit
- Juridiset riskit
- Tapahtuma- ja vahinkoriskit

Toimintaympäristön ja strategian riskit

- Yleisen toimintaympäristön riskit
- Markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksien riskit
- Kilpailun ja kilpailijoiden aiheuttamat riskit
- Strategisten valintojen riskit
- Ryhmätason erityisriskit

Kestävyyksriskien kartoitus on kytketty osaksi säännöllisesti toteuttavia liiketoiminnan riskikartoituksia. Kestävyyksriskeille on tyypillistä, että ne eivät muodosta omaa erillistä riskiluokkaa vaan realisoituvat olemassa olevien riskiluokkien kautta. Kestävyyksriskillä tarkoitetaan ympäristöön, yhteiskuntaan tai hallintotapaan liittyvää tapahtumaa tai olosuhdetta, jonka toteutumisella saattaisi olla sijoituksen arvoon, vastuun arvoon, yhtiön ansaintaan tai maineeseen liittyvä kielteinen vaikutus.

10.2 Riskienhallinnan organisointi

Hallituksella on kokonaisvastuu riskienhallinnan järjestämisestä. Hallitus määrittelee riskienhallinnan tavoitteet, riskinottohalukkuuden, riskinoton rajat, vastuut, mittarit ja valvontaperiaatteet. Hallitus vahvistaa vuosittain riskienhallintaa käsittelevät suunnitelmat, varmistaa niiden huomioimisen toimintasuunnitelmissa sekä valvoo suunnitelmien toteuttamista ja noudattamista. Hallitus seuraa säännöllisesti riskienhallinnan tilaa ja keskeisimpien riskien kehitystä.

Riskienhallinnan vastuutus ja eri osapuolten tehtävät voidaan kuvata kolmen puolustuslinjan avulla. Jokaisella puolustuslinjalla ja jokaisella toimijalla on oma roolinsa osana riskienhallintajärjestelmän kokonaisuutta.

Ensimmäisen puolustuslinjan toimijoina toimitusjohtajat ja yhtiöiden muu johto vastaavat riskienhallinnan käytännön valmistelusta, toteuttamisesta ja toteuttamisen seurannasta. Yhtiöiden johtoryhmien ja riskienhallintaan liittyvien eri toimikuntien työjärjestyksissä on määritelty näiden tehtävät riskienhallinnassa ja -valvonnassa. Liiketoimintayksiköt vastaavat oman toimintansa riskien kartoittamisesta sekä niihin liittyvien riskienhallintatoimenpiteiden toteuttamisesta. Jokainen työntekijä on velvollinen kertomaan havaitsemistaan riskeistä tai riskienhallinnan kehittämiskohteista.

Toisen puolustuslinjan muodostavat tuki- ja kontrollitoiminnot. Riskienhallinnan valvonnasta vastaa aina muu kuin operatiivisesta toiminnasta vastaava taho. Aktuaari-, riskienhallinta- ja compliance-toiminnot avustavat hallitusta

ja johtoa riskienhallinnan valvonnassa. Myös talous- ja taseenhallintatoiminnot avustavat hallituksia liiketoiminnan seurannan käytännön toteuttamisessa. Kolmannen puolustuslinjan toimijana sisäinen tarkastus tukee esimiehiä valvontavelvollisuuden toteuttamisessa arvioimalla liiketoimintojen sisäisen valvonnan tilaa sekä tuottamalla johdolle ja toimintojen vastuuhenkilöille informaatiota ja toimenpide-ehdotuksia valvonnan tehostamiseksi. Lisäksi tilintarkastus valvoo riskienhallinnan toteuttamista.

LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallituksella on LähiTapiola-ryhmän ylimmän emoyrityksen hallituksena vastuu ryhmän riskienhallinnan ja vakavaraisuuden hallinnan järjestämisestä ja valvonnasta. Ryhmän riskienhallintakomitealla on keskeinen rooli ryhmän riskienhallinnan toimintaperiaatteiden valmistelussa sekä ryhmän riskien seurannassa ja valvonnassa. Ryhmän taseenhallintakomitea on taseriskien hallinnan, seurannan ja kehittämisen päätöksenteon elin, ja se raportoi suoraan hallitukselle. Komitea vastaa siitä, että taseriskien hallinta on järjestetty asianmukaisesti ja pääomat ovat tehokkaassa käytössä. Hallitus nimittää sijoitustoiminnan johtoryhmän, joka vastaa sijoitustoiminnan käytännön organisoinnista ja operatiivisesta markkinariskien valvonnasta.

Riskienhallintatoiminnon tehtävänä on avustaa yhtiöiden hallituksia ja muita toimintoja tehokkaan riskienhallinnan varmistamiseksi. Toiminto seuraa riskienhallintajärjestelmän toimivuutta ja yhtiöiden riskiprofiilia kokonaisuutena sekä raportoi riskeille altistumisesta. Lisäksi toiminto neuvoo hallitusta riskienhallintaa koskevissa asioissa.

10.3 Raportointi

Taloudellisen informaation oikeellisuus varmistetaan riittävän ajantasaisella ja tiheällä raportoinnilla, säännöllisillä täsmäytysrutiineilla sekä kattavalla ja ajan tasalla olevalla dokumentaatiolla raportoinnissa käytettävistä laskentamenetelmistä ja järjestelmistä. Lisäksi liiketoimintojen päätöksenteko ja raportointitoiminnot on organisatorisesti eriytetty.

10.4 Vakuutustoiminnan riskienhallinta

Yhtiön vakuutustoiminnan riskejä ovat vahinkovakuutustoiminnan riskit sekä markkina-, vastapuoli- ja likviditeettirisikit.

10.4.1 Vahinkovakuutustoiminnan riskit

Vahinkovakuutustoiminnan merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät vakuutus- tuotteiden hinnoitteluun ja riskienvalintaan, inflaatioon, korkotason vaihteluun, kuolleisuudessa tapahtuviin muutoksiin ja jälleenvakuutussuojiiin.

Hinnoitteluriskillä tarkoitetaan sitä, että vakuutusmaksut eivät riitä kattamaan vakuutussopimuksista aiheutuvia korvaussuorituksia ja toimintakuluja. Tärkeimmät hinnoitteluriskit liittyvät käytettyjen tariffimallien riskimaksujen riittävyyteen sekä kannattavuuden ja vahinkojen seurannan prosesseihin sekä niiden huomioon ottamiseen vakuutusten hinnoittelussa ja merkintäpolitiikassa.

Vakuutusten merkintäpolitiikka määrittelee sallitut vakuutusriskit. Hallitus hyväksyy vakuutusliiketoiminnan kannattavuustavoitteet ja hinnoittelustrategia ohjaa riskivastaavaa sekä oikeudenmukaista hinnoittelua. Vakuutusten merkintäpolitiikan ja hinnoittelustrategian avulla määriteltyjen tavoitteiden toteutumisesta vastaavat liiketoimintayksiköt. Hinnoitteluun ja vakuutusmaksutasoon liittyviä riskejä hallitaan raportointi- ja laskentajärjestelmien jatkuvalla kehittämisellä, jotta tarvittavat muutokset maksutasossa saadaan yhä nopeammin korjattua. Erityisen riskialttiita vakuutusriskejä merkitään joko rajoitetusti tai ne jätetään kokonaan merkitsemättä.

Asiakasriskejä hallitaan asiakasvalintaohjeilla, niiden noudattamisen seurannalla, vahinkorekisterin käytöllä sekä esimerkiksi vakuutustutkijoiden toiminnalla. Suurien riskikeskittymien vaikutuksia minimoidaan säännöllisellä keskittymien tarkastelulla riskiasiantuntijoiden toimesta. Pyrittäessä entistä parempaan asiakasvalintaan ja riskivastaavaan hinnoitteluun, yhtenä tärkeänä keinona ovat liiketoimintayksiköiden ylläpitämät merkintä- ja hinnoitteluvaltuudet.

Ryhmän tutkimusryhmä tutkii, torjuu ja ennaltaehkäisee vakuutustoimintaan kohdistuvaa vakuutusrikollisuutta. Asiakkaiden luotto- ja taustatietojen tarkistaminen ennen asiakasvalintaa ja epäselvien vahinkojen selvittely ovat tärkeä osa tutkimusryhmän toimintaa. Vakavampien tapausten hoito siirretään viranomaisille. Tehokkaalla asiakasvalinnalla on tarkoitus pitää luottotappiot ja korvauskulut tavoitteiden mukaisella tasolla.

Vastuuvelan riittävyysriskillä tarkoitetaan sitä, että vastuuelkaan varattu määrä ei riitä varausvuoden jälkeen maksettavaksi tulevien korvausten suorittamiseen. Riskin alariskejä ovat mm. inflaatoriski, korkoriski ja pitkäikäisyysriski.

Inflaatoriski liittyy esimerkiksi henkilövahinkojen sairaanhoitoon ja kuntoutukseen liittyviin kassavirralltaan pitkäkestoisin korvauksiin. Riski toteutuu, mikäli maksettavien korvausten taso nousee inflaation takia korkeammaksi, kuin on hinnoittelussa ja korvausvastuun laskennassa oletettu, jolloin vakuutusmaksut ja korvausvastuu osoittautuvat riittämättömiksi.

Korkoriski ja pitkäikäisyysriski koskevat lähinnä liikennevakuutuksen pitkäkestoisia eläkemuotoisia korvausvastuita. Vastuita laskettaessa kassavirrat diskontataan perustekorolla. Korkoriski toteutuu, mikäli tulevaisuudessa ei saada vähintään perustekorona mukaista tuottoa vastuita kattavalle omaisuudelle. Pitkäikäisyysriskillä tarkoitetaan korvausvastuun määräämiseen liittyvän tulevan kuolevuuskehityksen arvioinnin epävarmuutta. Pitkäikäisyysriski realisoituu silloin, jos kuolevuus osoittautuu tulevina vuosina oletettua alhaisemmaksi, jolloin eläkkeitä joudutaan maksamaan odotettua pitempään.

Kirjanpidon vastuuvelan laskuperusteissa määritellään eri vakuutusluokkien vastuuvelan määräytymisperiaatteet. Korvausvastuun diskonttauksessa käytettävä laskuperustekorokko (0,7 %) määrätään siten, että se ei ylitä vastuuta kattavan omaisuuden turvaavasti määrättyä sijoitustuoton tasoa vahinkojen arvioituna selviytymisaikana. Laskuperusteet ovat korkotason ja kuolevuuden osalta sekä muilta määräytymisperiaateiltaan turvaavat. Vastuuvelan riittävyyttä seurataan vuosittain ja tarvittaessa perusteisiin tehdään tarkistuksia. Vakavaraisuuslaskennassa vastuuvelan arvostaminen eroaa kirjanpidon arvostamisesta. Vakavaraisuuslaskennassa vastuuvelan arvostamisessa pyritään markkinaehtoisuuteen mm. diskonttaamalla vastuuvetka riskittömällä korkokäyrällä.

Kirjanpidon vakuutusmaksuvastuu määrätään ns. siirtovastuuna pro rata -säännön mukaisesti johdettujen vakuutusluokkakohdista kertomien avulla. Eläkemuotoinen korvausvastuu arvioidaan Tapaturmavakuutuskeskuksen ja Vakuutuskeskuksen yhteistyössä kehittämällä 2021-kuolevuusmallilla, jossa eläkkeensaajan kuolevuuteen vaikuttaa ikä, sukupuoli, syntymävuosi ja vakuutuslaji. Suuret, tietyn eurorajan ylittävät vahingot varataan vahinkokohdaisesti osaksi korvausvastuuta. Muiden tunnettujen ja tuntemattomien vahinkojen korvausvastuu (kollektiivivaraus) määrätään tilastollisesti noudatetaan tavanomaisia aktuaarillisia menetelmiä. Turvaavuutta lisätään varuamalla varmuuslisä osaksi kollektiivivarausta. Vahinkojen tulevia käsittelykuluja varten tehtävä hoitokuluvaraus määrätään suhteellisena osuutena varsinaisen korvausvastuun määrästä.

Jälleenvakuutusluokkiin liittyvät riskit koskevat jälleenvakuutuksenantajien luotettavuutta, suojien hankkimisessa noudatettavia hajautusperiaatteita ja suurten yksittäisten riskikohteiden merkinnässä noudatettavia periaatteita, erityisesti koskien jälleenvakuutusluokkien varmistamista ennen ensivakuutusriskin merkitsemistä. Lisäksi EML-arvioihin (Estimated Maximum Loss) liittyvät arviointivirheet voivat toteutuessaan olla vahingollisia ja riskiä hallitaankin jälleenvakuutusrakenteeseen sisältyvällä EML-murtumasuojalla.

Jälleenvakuutusluokkiin liittyvää riskiä hallitaan hallituksen vahvistamien jälleenvakuutusohjelman ja jälleenvakuutusluokkien hankintaohjeen avulla. Jälleenvakuutusluokkien ja -ohjelmia suunniteltaessa otetaan huomioon vakuutusluokkien rakenne, vakuutusluokkien erilaiset volyymit, riskien mahdollinen kumulatio sekä vakavaraisuusasetus. Näiden tekijöiden perusteella asetetaan vakuutusluokkakohdaiset omapäätysrajat, jotka määrittelevät suurimmat omalla vastuulla pidettävät määrät yksittäisissä riskeissä.

Jälleenvakuutusluokkiin hyväksytään vain luottoluokituksestaan riittävän vakavaraisia yhtiöitä. Suurin osa jälleenvakuutuksesta on sijoitettu yhtiöihin, joiden luottoluokitus on Standard & Poor'sin mukaan vähintään (A). Jälleenvakuutusluokkien hankintaan hajautetusti riittävän useilta jälleenvakuutuksen antajilta hallituksen asettamien limiittien perusteella. Jälleenvakuutuksen saatavuuteen ja suojien aukottomuuteen liittyviin riskeihin varaudutaan tiivillä ensi- ja jälleenvakuutuksen yhteistyöllä tekemällä ensivakuutusluokkiin ja -tarjouksiin tarvittavat muutokset ajoissa.

10.4.2 Markkina-, vastapuoli- ja likviditeettiriskit

Markkinariskeillä tarkoitetaan varojen ja vastuiden markkina-arvojen muutoksia, jotka johtuvat taloudellisten muuttujien kuten korkojen, valuuttakurssien, osakkeiden hintojen, kiinteistöjen arvojen tai arvovaihteluiden (volatiliteetti) muutoksista. Keskittymäriskit luetaan tässä markkinariskeiksi samoin kuin Solvenssi II -kehikossa. Keskittymäriskejä syntyy varojen liiallisesta keskittymisestä esimerkiksi yksittäisiin vastapuoliin, maantieteellisesti tai toimialoittain. Luotto- ja vastapuoliriskeillä tarkoitetaan riskiä, että lainan, transaktion tms. vastapuoli ei kykene selviytymään sopimuksen mukaisista velvoitteistaan. Likviditeettiriskeillä tarkoitetaan rahoituslikviditeetti- tai markkinalikviditeettiriskeitä. Edellinen liittyy rahoitustarpeiden ja -lähteiden eriaikaisuuteen ja sen hallintaan. Jälkimmäisellä tarkoitetaan riskiä, jossa sijoitusomaisuutta ei kyetä muuttamaan käteiseksi riittävän nopeasti vaikuttamatta markkinoiden hintatasoon.

Yhtiön hallituksen hyväksymä sijoitussuunnitelma sisältää sijoitustoiminnan tuottotavoitteen, vakavaraisuustavoitteen, markkinariskienoton tavoitetasot ja riskienoton rajat sekä sijoitusomaisuuden strategisen allokation vaihteluväleineen. Suunnitelmassa kuvataan riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan ohjaus- ja raportointiprosessit sekä toimenpiteet, joilla varmistetaan riskienoton ja vakavaraisuuden säilyminen tavoitteiden mukaisissa rajoissa.

Ryhmän yhteisvastuusopimuksessa kuvattu vakavaraisuusliikennevalokehikko on yhtiöiden vakavaraisuuden ja sijoitustoiminnan ohjauksen keskeinen työkalu. Kehikko perustuu viranomaismallin mukaiseen vakavaraisuuteen, joka luokitellaan liikennevalovyöhykkeisiin, joille on määritelty johdon toimenpiteet. Vihreällä vyöhykkeellä vakavaraisuus on tavoitellulla tasolla ja varainhoitajat toimivat normaaliin tapaan mandaattinsa mukaisesti. Vaaleanvihreällä vyöhykkeellä vakavaraisuuden ja markkinariskien seuranta tulee tiivistää. Keltaisella vyöhykkeellä markkinariskejä ei ole hyväksyttävää aktiivisesti kasvattaa. Punaisella ja mustalla vyöhykkeellä edellytetään aktiivisia toimenpiteitä markkinariskien vähentämiseksi ja vakavaraisuuden vahvistamiseksi.

Yhtiön taseenhallintatoiminto valmistelee vähintään vuosittain tai tarvittaessa yhtiön hallitukselle ehdotuksen sijoitusten strategisesta allokaatiosta huomioiden yhtiön riskinkantokyvyn, vastuuelan luonteen ja rakenteen asetamat vaatimukset sekä pääomamarkkinoiden tilanteen. Strategisen allokaation sopivuutta testataan erityyppisillä sijoituksiin ja vastuisiin kohdistetuilla stressitesteillä. Taseenhallintatoiminto seuraa strategisen allokaation asianmukaisuutta ja valmistelee tarvittaessa muutosesityksen yhtiön hallitukselle. Koska strateginen allokaatio edustaa pitkän aikavälin tavoitteita, sitä muutetaan vain painavista syistä, jotka voivat liittyä esimerkiksi muutoksiin markkinaympäristössä, vakavaraisuudessa, vakuutuskannassa, sijoitusten pitkän aikavälin tuotto- ja riskiodotuksissa, yhtiön asiakashyvityspolitiikassa tai vakavaraisuusstrategiassa tms.

Yhtiön vastuullinen matemaatikko tekee yhtiön hallitukselle vähintään vuosittain tai tarvittaessa selvityksen vastuuelan, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden riskienhallinnalle ja sijoitustoiminnalle asettamista vaatimuksista.

Ryhmän riskienhallintatoiminto vastaa markkina-, luotto- ja vastapuoli- sekä likviditeettiriskien tunnistamisesta, mittaamisesta, valvonnasta ja raportoinnista. Riskejä mitataan ja seurataan Solvenssi II -vakavaraisuuslaskennan viranomaismallin mukaisesti sekä yleisesti käytössä olevilla menetelmillä ml. stressitestausta. Riskejä hallitaan sijoitussuunnitelmassa asetetuilla sijoittamista ja riskienottoa koskevilla rajoitteilla, joilla varmistetaan myös varojen riittävä hajautus strategisen allokaation omaisuusluokkien sisällä. Tarvittaessa riskejä vähennetään allokaatiomuutoksilla.

Korkojen muutos vaikuttaa korkoherkkien sijoitusten ja vastuiden markkina-arvoihin. Tätä taseen korkoriskiä hallitaan huomioimalla vastuiden rakenteel-

linen korkoriski sijoitusten strategista allokaatiota muodostettaessa mm. siten, että korkosijoitusten kassavirrat pyritään sovittamaan vastuiden kassavirtoihin.

Luottoriskiä hallitaan määrämuotoisella, kattavalla ja huolellisella analyysillä luotonmyöntöprosessissa, luottoehtoihin sisällytettävillä vakuuksilla ja koventanteilla, kohteiden jatkuvalla seurannalla sekä rahoituskannan riittävällä hajauttamisella.

Pankkivastapuolten käyttöä seurataan ja rajoitetaan ryhmätasolla huomioiden mm. vastapuolten koko ja luottoluokitus ja siten että altistukset ovat riittävästi hajautettu. Jälleenvakuutuksesta syntyvää vastapuoliriskiä hallitaan jälleenvakuutusohjelman mukaisesti.

Riittävän maksuvalmiuden varmistaminen epäsuotuisassakin tilanteessa niin lyhyellä- kuin pitkällä aikavälillä on yksi keskeinen sijoitusten strategisen allokaation muodostamisessa huomioitava tekijä. Säännöllinen likviditeetin seuranta kattaa sekä vakuutusliiketoiminnan että sijoitustoiminnan ja huomioi sekä rahoitus- ja markkinalikviditeettinäkökulmat.

Pitkän aikavälin markkinaskenaarioiden vaikutusta yhtiön vakavaraisuuteen tarkastellaan vuosittain laadittavassa riski- ja vakavaraisuusarviossa (ORSA) sekä vuosineljänneksittäin toteutettavassa sisäisessä vakavaraisuusraportoinnissa.

10.5 Operatiivisten riskien hallinta

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä ja ulkoisista tekijöistä. Juridiset/oikeudelliset riskit ja tapahtuma-/vahinkoriskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Toiminnan suunnittelun riskeillä tarkoitetaan vuosisuunnittelun valintoihin, tavoiteasetantaan ja liiketoiminnan muutostilanteisiin sisältyviä riskejä. Operatiivisten riskien hallinnan lähtökohtana on pyrkiä ehkäisemään riskien toteutumista ja minimoimaan riskeistä aiheutuvia vahinkoja.

Operatiivisten riskien hallinnan keskeisimmät osa-alueet ovat riskien kattava tunnistaminen, arviointi ja raportointi eri organisaatioissa ja eri riskialueilla sekä toiminnan laadun ja oikeellisuuden varmistaminen valvonta- ja kontrollitoimenpiteillä.

Operatiiviset riskit kartoitetaan määrämuotoisella riskien kartoitusmenetelmällä vuosittain osana vuosisuunnitteluprosessia sekä aina riskitilanteen olennaisesti muuttuessa. Kartoituksissa tunnistetut riskienhallintatoimenpiteet

kytketään osaksi eri liiketoimintayksiköiden vuosisuunnitelmia. Lisäksi jokaisesta hankkeesta, projektista ja merkittävästä liiketoiminnan muutostilanteesta laaditaan aina erillinen riskikartoitus.

Prosesseihin sisältyvien valvonta- eli kontrollitoimenpiteiden avulla varmistetaan toiminnan oikeellisuudesta ja laadusta. Osana operatiivisten riskien hallintaa kirjataan toteutuneet riskit ja läheltä piti -tapahtumat sekä tarvittavat jatkotoimenpiteet ryhmän riskitapahtumarekisteriin. Toiminnan häiriöiden ja virheiden sekä operatiivisten riskien aiheuttaminen tappioiden raportointi viranomaisille toteutetaan asetettujen vaatimusten mukaisesti.

Toiminnan jatkuvuuden hallinta varmistetaan jatkuvuus- ja valmiussuunnitelmien säännöllisellä päivittämisellä ja testauksella. Ryhmän yhtiöt ovat vastuussa toimintansa asianmukaisesta järjestämisestä, niihin kuuluvista velvoitteista ja toiminnan jatkuvuuden hallinnasta myös kaikkien ulkoistettujen toimintojensa osalta.

Operatiivisten riskien hallitsemiseksi on lisäksi erillisiä menettelytapoja ja ohjeistuksia mm.:

- prosessiriskien hallintaan
- järjestelmäriskien hallintaan
- juridisten riskien hallintaan
- turvallisuusriskien hallintaan
- tietoturvariskien hallintaan
- hankkeiden ja projektien riskienhallintaan
- vakuutettavissa olevien riskien hallintaan (oma vakuutusturva)

10.6 Toimintaympäristön ja strategian riskien hallinta

Toimintaympäristöön ja strategiseen tahtotilaan liittyviä riskejä ovat mm. yleisen toimintaympäristön, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutosten, kilpailun ja kilpailijoiden, omien strategisten valintojen ja yhtiöryhmänä toimimisen ja ryhmäsijoitusten riskit.

Toimintaympäristöön ja strategiseen tahtotilaan liittyvät riskit kartoitetaan ja niiden merkittävyys arvioidaan vuosittain vuosisuunnitteluprosessin yhteydessä. Menettelynä on ohjeistettu itsearviointi. Tunnistettujen riskien vähentämiseksi ja pienentämiseksi sekä mahdollisuuksien hyödyntämiseksi vastuulliset tahot suunnittelevat ja toteuttavat riskienhallintatoimenpiteitä, jotka toteutetaan osana vuosisuunnitelmia. Oleellinen osa strategisten riskien hallintaa on strategisten kehityshankkeiden yhteydessä toteutettava riskienhallin-

tatyöskentely. Riskitilannetta käsitellään säännöllisesti hankkeiden ohjausryhmissä. Strategian toteuttamisen riskejä hallitaan strategiamittaristojen määrittelyllä ja säännöllisellä seurannalla.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Lahdessa 6. päivänä maaliskuuta 2023

Emilia Mäki
hallituksen puheenjohtaja

Markku Koskinen

Mauri Dunder

Heikki Erkamo

Kimmo Määttänen

Jukka Naukkarinen

Essi Vainio

Ahti Haataja
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Lahdessa 20. päivänä maaliskuuta 2023

KPMG Oy Ab

Petter Westerback

KHT

Allekirjoitustosite

SignSpace-palvelussa tehty allekirjoitus

Päiväys: 2023-03-06 17:13:12 (EET)

Tarkistuskoodi: 5TXVXSXSQDS6EETDTQIE9TGNM48APZHQ0073
1OYF1SNN847L6IJ89FH6E61H3UB736FFDBHUE4XZPBANJ20BWB65
2N0IRYT2Z89M791XTTY6E11WRUY2PHTMP89YB66X

 718 Toimintakertomus ja tilinpäätös 2022.pdf (44 sivua)

896ccb313404f37e78b098f73d2ba1305a25a4b65e2d9b9321aa7adccb41f944

on allekirjoitettu sähköisesti SignSpace-palvelussa.

Rekisteröity koko nimi: **Markku Kalevi Koskinen**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**

Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**

Identiteetin tarjoajan maa: **FI**

Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**

Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Markku Kalevi Koskinen

Allekirjoitettu 2023-03-06 09:17:04 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Kimmo Määttänen**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**

Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**

Identiteetin tarjoajan maa: **FI**

Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**

Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Kimmo Määttänen

Allekirjoitettu 2023-03-06 11:41:54 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Heikki Petteri Erkamo**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**

Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**

Identiteetin tarjoajan maa: **FI**

Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**

Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Heikki Petteri Erkamo

Allekirjoitettu 2023-03-06 12:05:10 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Kreetta Emilia Mäki**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**

Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**

Identiteetin tarjoajan maa: **FI**

Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**

Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Kreetta Emilia Mäki

Allekirjoitettu 2023-03-06 13:01:59 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Jukka Tapani Naukkarinen**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Mobiilivarmenne**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Jukka Tapani Naukkarinen

Allekirjoitettu 2023-03-06 13:29:19 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Essi Piritta Vainio**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Essi Piritta Vainio

Allekirjoitettu 2023-03-06 14:11:03 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Mauri Erkki Achilles Dunder**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Mauri Erkki Achilles Dunder

Allekirjoitettu 2023-03-06 16:22:37 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Ahti Haataja**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Ahti Haataja

Allekirjoitettu 2023-03-06 17:13:12 (EET)

Dokumentin allekirjoittaja(t) on tunnistettu palvelussa seuraavasti

SignSpace® on sähköisen allekirjoittamisen palvelu, jonka tarjoaa SignSpace, Platform of Trust Oy, Business ID 2980005-2, Tarvonsalmenkatu 17 B, 02600 Espoo, Finland.

Tähän dokumenttiin liitetty allekirjoitus on eIDAS asetuksen (N°910/2014) mukainen sähköinen allekirjoitus.

Allekirjoittajat on tunnistettu palvelussa seuraavasti:

Pankkitunnistus – Allekirjoittaja identiteetti on varmistettu käyttäen vahvan tunnistautumisen menetelmää. Allekirjoittaja on tunnistautunut allekirjoitustapahtuman yhteydessä Signicat Connect-tunnistuspalveluun pohjoismaisilla pankkitunnuksilla.

Mobiilivarmenne – Allekirjoittaja identiteetti on varmistettu käyttäen vahvan tunnistautumisen menetelmää. Allekirjoittaja on tunnistautunut allekirjoitustapahtuman yhteydessä Signicat Connect-tunnistuspalveluun Mobiilivarmenteella.

Allekirjoituksen autenttisuuden tarkistaminen

SignSpace-palvelu tarjoaa käyttöliittymän sähköisten allekirjoitusten tarkastamiseen. Palvelu on sekä palvelun käyttäjien, että ulkoisten tahojen käytössä. Palvelun avulla vastaanottaja voi varmistua, että hänelle toimitettu allekirjoitettu asiakirjakokonaisuus on alkuperäinen ja muuttumaton. Tarkistuspalvelussa käyttäjän palveluun lataamien tiedostojen eheys tarkistetaan ja näitä verrataan palvelussa tallennettuihin alkuperäisiin tietoihin.

Asiakirjan alkuperäinen versio, joka sisältää kiistämättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot, säilytetään SignSpace-palvelussa. Asiakirjasta muodostetaan jakeluversio, joka sisältää PDF-muotoisen allekirjoitussivun PDF-dokumentin viimeisenä sivuna tai muun tiedostomuodon tapauksessa erillisenä PDF-tiedostona. Kiistämättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot ovat saatavissa SignSpace-asiakaspalvelun kautta.

Ohje SignSpace -palvelussa allekirjoitetun asiakirjan tarkistamiseen:

- Tarkistajalla tulee olla käytettävissään allekirjoitettu asiakirja (jakeluversio) sähköisessä muodossa.
- Asiakirja voi olla yksi PDF-tiedosto, jonka lopussa on allekirjoitussivu, tai yhden tai useamman tiedoston ja näihin liittyvän PDF-muotoisen allekirjoitussivun kokonaisuus.
- Tarkistaja avaa www.signspace.fi/verification-fi.html sivuston.
- Tarkistaja lataa palveluun allekirjoitetun asiakirjan allekirjoitussivuineen ja saa tiedon palvelun tekemien tarkistusten tuloksista.

signspace

<https://signspace.com/fi>

asiakaspalvelu@signspace.fi

0600 301 339 (1,52 eur/min+pvm, viikonpäivinä 8.00 - 16.00)

Allekirjoitustosite

SignSpace-palvelussa tehty allekirjoitus

Päiväys: 2023-03-20 12:06:12 (EET)

Tarkistuskoodi: XCZ04IKTB612S0S3IMQRIZRBIB6LWRI7KCTD8Y0
468KCJ9W33L384M9GWCYPAZ4YGJW1WC969AYK7QGNX21JNZXE
CI8T51QJK55SJU39DM0KNKOY21CD2MD17N5PLNHA

718 Toimintakertomus ja tilinpäätös 2022_allekirjoitettu.pdf (47 sivua)

c1bf71451c65195882f2e360c42ed37ed7dd3822bab8557c9784fd7a5c69c371

on allekirjoitettu sähköisesti SignSpace-palvelussa.

Rekisteröity koko nimi: **Petter Mikael Westerback**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**

Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**

Identiteetin tarjoajan maa: **FI**

Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**

Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Petter Mikael Westerback

Allekirjoitettu 2023-03-20 12:06:12 (EET)

Dokumentin allekirjoittaja(t) on tunnistettu palvelussa seuraavasti

SignSpace® on sähköisen allekirjoittamisen palvelu, jonka tarjoaa SignSpace, Platform of Trust Oy, Business ID 2980005-2, Tarvonsalmenkatu 17 B, 02600 Espoo, Finland.

Tähän dokumenttiin liitetty allekirjoitus on eIDAS asetuksen (N°910/2014) mukainen sähköinen allekirjoitus.

Allekirjoittajat on tunnistettu palvelussa seuraavasti:

Pankkitunnistus – Allekirjoittaja identiteetti on varmistettu käyttäen vahvan tunnistautumisen menetelmää. Allekirjoittaja on tunnistaunut allekirjoitustapahtuman yhteydessä Signicat Connect-tunnistuspalveluun pohjoismaisilla pankkitunnuksilla.

Allekirjoituksen autenttisuuden tarkistaminen

SignSpace-palvelu tarjoaa käyttöliittymän sähköisten allekirjoitusten tarkastamiseen. Palvelu on sekä palvelun käyttäjien, että ulkoisten tahojen käytössä. Palvelun avulla vastaanottaja voi varmistua, että hänelle toimitettu allekirjoitettu asiakirjakokonaisuus on alkuperäinen ja muuttumaton. Tarkistuspalvelussa käyttäjän palveluun lataamien tiedostojen eheys tarkistetaan ja näitä verrataan palvelussa tallennettuihin alkuperäisiin tietoihin.

Asiakirjan alkuperäinen versio, joka sisältää kiistämättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot, säilytetään SignSpace-palvelussa. Asiakirjasta muodostetaan jakeluversio, joka sisältää PDF-muotoisen allekirjoitussivun PDF-dokumentin viimeisenä sivuna tai muun tiedostomuodon tapauksessa erillisenä PDF-tiedostona. Kiistämättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot ovat saatavissa SignSpace-asiakaspalvelun kautta.

Ohje SignSpace -palvelussa allekirjoitetun asiakirjan tarkistamiseen:

- Tarkistajalla tulee olla käytettävissään allekirjoitettu asiakirja (jakeluversio) sähköisessä muodossa.
- Asiakirja voi olla yksi PDF-tiedosto, jonka lopussa on allekirjoitussivu, tai yhden tai useamman tiedoston ja näihin liittyvän PDF-muotoisen allekirjoitussivun kokonaisuus.
- Tarkistaja avaa www.signspace.fi/verification-fi.html sivuston.
- Tarkistaja lataa palveluun allekirjoitetun asiakirjan allekirjoitussivuineen ja saa tiedon palvelun tekemien tarkistusten tuloksista.

signspace

<https://signspace.com/fi>

asiakaspalvelu@signspace.fi

0600 301 339 (1,52 eur/min+pvm, viikonpäivinä 8.00 - 16.00)

Tilintarkastuskertomus

LähiTapiola Vellamo Keskinäinen Vakuutusyhtiön yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet LähiTapiola Vellamo Keskinäinen Vakuutusyhtiön (y-tunnus 0282283-3) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2022. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Yhtiölle suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 3.4.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisyyden riskit

Olemme alla kuvanneet arviomme merkittävimmistä olennaisen virheellisyyden riskeistä, mukaan lukien väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskeistä, sekä esittäneet yhteenvedon siitä, miten olemme toimineet näiden riskien johdosta.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

**MERKITTÄVIMMÄT ARVIDUT
OLENNAISEN VIRHEELLISYYDEN RISKIT****KUINKA OLEMME TOIMINEET NÄIDEN
RISKIEN JOHDOSTA**

1 Sijoitusten arvostus (tilinpäätöksen laatimisperiaatteet s. 31–32)

Sijoitusomaisuus on taseessa merkittävin varalisuuserä.

Sijoitukset arvostetaan tilinpäätöksessä pääsääntöisesti alkuperäiseen hankintamenoon tai, kuten kiinteistöt, suunnitelman mukaisin poistoin vähennettyyn hankinta-arvoon tai edellä mainituja alempaan käypään arvoon.

Tilinpäätöksen liitetiedoissa esitetään sijoitusten kirjanpitoarvojen lisäksi sijoitusten käypä arvo sekä sijoitusten nettotulos käyvin arvo.

Omaisuserien käyvät arvot perustuvat joko markkinanoteerauksiin tai yleisesti hyväksytyjen periaatteiden mukaisesti määritettyihin käypiin arvioihin. Sijoitusten käyvän arvon määrittämiseen liittyy harkinnanvaraisuutta erityisesti niiden omaisuserien ja instrumenttien osalta, joiden markkina-arvoa ei saada julkisista markkinanoteerauksista; näitä ovat esim. pääoma- ja kiinteistösijoitukset.

Sijoitusomaisuuden huomattavan tasearvon sekä sen arvostamiseen liittyvän harkinnanvaraisuuden johdosta sijoitusomaisuus ja sen esittäminen on määritelty tilintarkastuksen kannalta eräksi, johon sisältyy olennaisen virheellisuuden riski.

Olemme arvioineet yhtiön soveltamien tilinpäätösperiaatteiden ja arvostusmenetelmien asianmukaisuutta.

Olemme testanneet arvopapereiden ja kiinteistöomaisuuden kirjaamiseen ja arvostusprosessiin liittyviä sisäisiä kontrolleja.

Tarkastuksen yhteydessä olemme myös verranneet sijoitusomaisuuden arvostuksessa käytettyjä käypiä arvoja ulkopuolisiin hintanoteerauksiin ja muiden sovellettujen arvostusmenetelmien antamiin tuloksiin sekä arvioineet yhtiön omien arvostusmenettelyjen asianmukaisuutta.

Lisäksi olemme arvioineet sijoitusomaisuutta koskevien liitetietojen oikeellisuutta.

2 Vakuutustekninen vastuuelva (tilinpäätöksen laatimisperiaatteet s. 33-34)

Vakuutusyhtiölain 9 luvun mukainen vakuutustekninen vastuuelva on taseen velkojen merkittävin erä.

Vakuutusteknisen vastuuelvan laskennan perustana on monimutkaisia vakuutusmatemaattisia laskentamalleja ja johdon harkintaa edellyttäviä oletuksia, jotka liittyvät mm. eläkemuoitoisissa

Olemme arvioineet vakuutusteknisen vastuuelvan kirjaamiseen ja laskentaan liittyviä periaatteita ja laskentaprosessia.

Vakuutusmatemaattikkomme on osallistunut tarkastukseen ja arvioinut käytettyjen oletusten ja menetelmien asianmukaisuutta, muun muassa

vakuutuslajeissa vakuutettujen eliniän odotukseen ja käytettävään diskonttauskorkokantaan.

Vastuuvelan laskenta perustuu useiden eri tietojärjestelmien tuottamiin tietoihin ja niiden yhdistelyyn. Tietokannat ovat laajoja ja järjestelmien käsittelemät tietomäärät suuria.

Vastuuvelan merkittävin riski on vastuuvelan riittävyys suhteessa korvausvastuuseen. Eläke- ja vahinkoisten vahinkojen korvausvastuun laskennassa käytettävän diskonttokoron määrittäminen ja vahinkotapahtumien arviointi on tehtävä turvaavasti.

Näiden tekijöiden perusteella vastuuvelka on arvioitu tilintarkastuksessa eräksi, johon sisältyy olennaisen virheellisuuden riski.

arvioimalla erityisesti kollektiivivaruksen ja korvauskäsittelyvarauksen laskentakaavojen loogisuutta.

Lisäksi olemme käyneet läpi vastuuvelan kirjanpidollisen käsittelyn asianmukaisuutta ja arvioineet vastuuvelkaa koskevien liitetietojen oikeellisuutta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhtiö aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksemme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhtiö pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet LähiTapiola Vellamo Keskinäinen Vakuutusyhtiön yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana vuodesta 2013 alkaen yhtäjaksoisesti 10 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdesämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Lahdessa 20. maaliskuuta 2023

KPMG OY AB

Petter Westerback
KHT